

ČESKÁ ŽENA

ČASOPIS VĚNOVANÝ ČESKÝM KATOLICKÝM
ŽENÁM A DÍVKÁM V AMERICE.

ROČ. (VOL.) XXVIII. 28. BŘEZNA (MARCH) 1936. ČÍSLO (NO.) 818.

Adresa: "ČESKÁ ŽENA", 1611 South 11th St. ST. LOUIS, MO.

Česká Žena

Published Weekly
Devoted to the interest of Czechoslovak
Catholic Women in America.

... Published by the ...
BOHEMIAN LITERARY SOCIETY
of St. Louis, Mo.

— Předplatné: —

Pro Spojené Státy\$2.75

Do Evropy a Kanady

a v St. Louis, Mo., poštou\$3.25

Adresa: —

Address:

"ČESKÁ ŽENA"

1611 South 11th St. St. Louis, Mo.

- 22.—Neděle—Kateřina Šv.; Lea.
23.—Pondělí—Viktorin, m.; Theodosia.
24.—Úterý—Gabriel, archanděl; Berta.
25.—Středa—Zvěstování P. Marie.
26.—Čtvrtek—Haštal; Eugenia; Ludger.
27.—Pátek—Jan z D.; Rupert.
28.—Sobota—Jan Kapistrán; Adéla.

LEPŠÍ KÁVA, KTERÁ STOJÍ MĚNĚ.

V tomto deštivém jarním počasí rádi přijmeme za vděk koflíkem dobré kávy. — Avšak abychom dostali koflík dobré kávy, musíme vědět, jak ji připravit. V nejlepších restauracích káva chutná proto tak dobře, že jest k ní použito Franckovy cikorky. V restauracích kuchař přidává Franckovu cikorku ku rozemleté kávě, když nápoj připravuje. Cikorka dodá kávě výbornou chuť, znamenitou vůni a tmavou barvu. Ve starém kraji jest cikorka také nyní používána, poněvadž hospodyně vědí, že má dobrou příchut', jakož i vlastní vůni, což spojeno s kávou, činí nápoj velice příjemným.

Cikorka nejen že zlepši chuť kávy, ale jest také velice laciná. Můžete si opatřit Franckovu cikorku v kterémkoli obchodě za 10c krabičku, která vám vytrvá po několik měsíců. — Zkuste to dnes. Kupte si krabičku cikorky okamžitě. Přidejte čajovou lžičku ku každé várce kávy a poznáte, jak lepší se káva stane. Nemůžete-li ji dostat ve svém sousedství, pošlete nám 10c ve známkách a my Vám zašleme balíček jako vzorek. — Pište na:

HEINRICH FRANCK & SONS,
Flushing, N. Y.

Nanejvýše Uspokojivé.

Jacob P. Calsbeck, Orange City, Iowa, píše: "Užíval jsem několik léčivých prostředků proti zácpě, avšak musím říci, že Hoboko jest nanejvýše uspokojivým. Když užívám Hoboko jdu pravidelně na stranu a mohu dobře spáti." Dra Petra Hoboko pravidluje střeva, posiluje výkonnost žaludku a odstraňuje jedovaté nečistoty ze soustavy, prokazuje tím blahodárný účinek na všeobecný stav zdraví. Není prodáváno lékárníky a může býti opatřeno pouze od místních jednatelů. Pro informace pište Dr. Peter Fahrney and Sons Company, 2501 Washington Blvd., Chicago, Ill.

Něco o dluzích o odběratelích.

Jistý řečník v jistém velkoměstě hovořil na schůzi o dluzích. Vyzval přítomné, aby povstali všichni ti, kteří platí poctivě své dluhy. Samosebou se rozumí, že povstali všichni přítomní, až na jednoho ubohého muže, který zůstal sedět. "Nuže, nyní necht' povstanou všichni ti, kteří svých dluhů neplatí," zvolal řečník. — Ubohý muž namahavě vstal. "Čím to, příteli, že neplatíte svých dluhů?" otázal se řečník. "Vydával jsem noviny, ale byl jsem nucen jejich vydávání zastavit, poněvadž všichni ti, kteří dříve povstali, byli mými odběrateli." — Nežůstávejte proto dlužní předplatné, aby se vás netýkala slova ubohého muže.

Jemný rozdíl mezi "můj" a "tvůj." Pan prokurista Jalowetz přijde večer domů z kanceláře. Sotva odloží kabát a klobouk, uvítá ho manželka slovy: "Tvůj syn..." — "Ach, dej mi teď svatý pokoj, chci se v klidu navečeřet." — "Ale dovol, Egone, vždyť ani nevíš, co ti chci říci!" "Oho, má milá, vím velmi dobře, co přijde..." odvětil pan Jalowetz. "Když ty začneš 'Tvůj syn'...", pak jistě ten holomek zas už něco provedl. Nebot' když chceš o klukovi vypravovat něco hezkého, neopomeneš nikdy říci: můj Ervinek!"

Radiová. Jistá slečna byla ohlášena v radiu na pořadu jako první. Byla však provedena změna a dostala se až na třetí místo. Když přijela domů, byla ze všech stran obletována a bylo jí gratulováno. Jedna paní doktorová jí také řekla: "Jedině ty vaše arie byly krásné z celého pořadu, copak to prosím vás bylo za nemehlo, co zpívalo na třetím místě?"

Dobrá duše. "To co se mi dnes stalo, nepřál bych svému nepříteli." — "Pro Boha, co to bylo?" — "Vyhrál jsem půl milionu!"

Ustřížený kus prstu.

Náš 11-letý hoch strčil prst do kolečka, druhým kolem zatočil a hezký kus prstu ustříhnu. Hoch přiběhl domů celý zakrvácený, a hned omdlel. Byla jsem celá rozrušená co honem na to dát. Na štěstí jsouc jednatelkou "Nonat", tuto mám stále v zásobě. A tak pod Nonat, kterou jsem ráno a večer obnovovala, za 3 týdny prst hezky narostl. Vy matky které máte malé děti, mějte Nonat stále v domě, by v pádu potřeby hned byla po ruce. Zabrání otravě krve, zastaví krvácení, není nutno ránu vymývat. Dá se hned náplast, když krvácení nepřestane, náplast se obnoví. Tři, nejvýš čtyřikrát obnovení postačí. Nonat je ta nejlepší masť na revmatism.

Mrs. T. Irvinský, Banner. Okla.

Pravá masť je s Trade Mark—

Cena Nonat jest 50c a \$1, poštou 55c a \$1.05. Ptejte se vašeho lékárníka nebo jednatele, ale nic jiného neberte. — Pište přímo na naši adresu:

MARIE LEIBLINGER & CO.
P. O. Box 285. Altadena, California
V Chicagu u p. Nanák, 1724 W. 18th Pl.
V Cleveland, O. u p. F. Krobúsek, 12718
Holborn Ave.

Zlatá Žíla

Zhavrte se útrap a strastí jež toto zákeřné zlo způsobuje, používáním HEMROCOLU, jež svou utišující a hojící působivostí má za účel, aby bolesti a nepříjemné pocity neodkladně zastavil a další vývin zlaté žíly znemožňoval. — Proč trpět když jest Vám umožněno používání tohoto vyzkoušeného prostředku v soukromí doma, bez nepříjemností, stráty času a velkých výloh? — Objednejte si HEMROCOL prostřednictvím vašeho lékárníka, anebo zašlete 65c přímo nám, pro trubici HEMROCOLU, a cínovým příkladačem a obdržíte vše s podrobným návodem k používání obratem pošty.

ZDARMA! V tom případě že byste si přál je předem zkoušet, napište nám a zašleme Vám HEMROCOL bezplatně na zkoušku. Pište na: Manford Co., 396 Laeuda (Dept. 57), St. Louis, Mo.

ČESKÁ ŽENA

ČASOPIS VĚNOVANÝ ČESKOSLOVENSKÝM ŽENÁM A DÍVKÁM
V AMERICE

Adresa: "Česká Žena", 1611 So. 11th Street, St. Louis, Mo.

Entered as 2nd Class Matter Oct. 2, 1908, at the P. O. at St. Louis, Mo., under the Act of March 3, 1879

ROC. (VOL.) XXVIII. ST. LOUIS, MO., 28. BŘEZNA (MAR.) 1936.

ČÍSLO (NO.) 818.

Dp. Arnošt' Oliva:

Poslední hodiny Spasitele.

HODINY NEJVĚTŠÍ BOLESTI.

Ó vy všichni, kteří (kolem)
jdete cestou, pohled'te a vizte,
je-li bolest jako bolest' má.

—Pláč. Jer. 1, 12.

Dobrotivý Bůh opětně nám dopřál dožítí se posvátné doby svatopostní. Církev svatá má smutek, poněvadž její božský Ženich visí na kříži krví zalitý.

Trpící a umírající Spasitel má naše srdce naplniti soucitem a bolestí nad hříchy, které způsobily toto přebolestné utrpení a hroznou smrt. Duše má si zhnusiti hřích a zanechal bludných a hříšných cest. Proto Církev svatá v této době upozorňuje své děti více než jindy na kříž a Spasitele na něm přibitého, aby v lidském srdci vzbudila soucit s Kristem, připomněla povinnost díků a roznítila na prostou důvěru.

Poslechneme hlasu dobré matky, budeme vzhlížeti na kříž a rozjímati o posledních hodinách Spasitele před jeho ukřižováním. Tyto hodiny byly hodiny největší bolesti, kdy božský Trpitel mohl plným právem naříkati: "Ó vy všichni, kteří (kolem) jdete cestou, pohled'te a vizte, je-li bolest jako bolest má." Trpělo tělo Ježíšovo—trpěla jeho duše—trpěl jednorozenný Syn věčného Otce.

1. TRPĚLO TĚLO JEŽÍŠOVO.

Pravím-li, že poslední hodiny Spasitele před jeho smrtí byly hodiny největší bolesti, jsem si plně vědom velikosti těchto slov. Lidstvo od pádu Adamova přetrpělo mnohé a mnohé bolesti a proudy

hořkých slz zaplavily zemi. Člověk nemůže pochopiti, kolik bolestných nářků a strašných výkřiků zoufalství, kolik bolu a smutku zalétalo, zaletá a bude zalétati k nebesům z tohoto slzavého údolí.

A teď pohled'me na trpícího Krista! Co vidíme? Vidíme člověka, na němž "od paty do temene není nic zdravého" (Is. 1, 6); vidíme trpitele, jenž jest "samá rána, modřina a oteklina, jenž nemá ob vazku, léčení, oleje hřejivého" (Is. 1, 6); vidíme mučedníka, jenž řici může: "Já pak spíše červ jsem než-li člověk, pohanění lidí a povrhel chátřů" (Ž. 21, 7). Vidíme hlavu trním korunovanou, oči krví podlité, obličej ranami hrubých žoldnéřů roztlučený a zkrvavený, ruce a nohy probodené, tělo bičováním rozedrané, vidíme "muže bolesti", na němž skutečně "od paty do temene není nic zdravého". A víš, či jest to tělo, kdo jest ten "muž bolesti"? Jest to, duše křesťanská, tělo tvého Spasitele, ten "muž bolesti" jest tvůj Vykupitel! Kdo dovede vypsati strašlivou bolest ve všech údech? Kde na zemi bolest jako bolest tato?

Spravedlivý Job vředy pokryty na smetišti volá: "Cit se mnou mějte přec, cit mějte, vy moji přátelé, neboť ruka Páně dotkla se mne" (Job 19, 21). Na kříži jest Bůh, na kříži tedy i hroznější bolesti. — Spasitel spíše než Job může s kříže volati: "Cit se mnou mějte přec, cit mějte!" Nechcete-li mne milovati, přestaňte aspoň obnovovati příčinu mých bolestí! — Všichni známe tu příčinu. Jest to těžký hřích! Jenom hříchy zavinily hroz-

né muky Spasitele; nebýti hříchů nemusel Spasitel trpěti a umříti: "On byl raněn pro hříchy naše, roztlučen pro nepravosti naše" (Is. 53, 5). Uvědomi-li si duše tuto skutečnost, může zůstatí necitelnou, může nelitovati hříchů a nečiniti pevných předsevzetí? Duše, uvažující utrpení Páně, nemůže dále Boha hříchy urážeti! "Kteří Pána milují, zachovají cestu jeho" (Sir. 2, 18), t. j. způsob života náboženskomravního, který Bůh přikazuje.

Jak jsme dosud milovali ukřižovaného Spasitele? Snažili jsme se vážně a ze všech sil hojiti jeho rány a nepůsobiti nových? Kráčeli jsme snad cestou pohodlnou a širokou, před níž Spasitel varuje, poněvadž vede ke zkáze? Korunovaly snad naše pýcha a nevěra trním hlavu Spasitele? — Bičovali jsme snad jeho tělo hříchy nečistoty, napájeli snad svou nestřídmostí Spasitele octem a žlučí? Probodávali svou neposlušností Božích a církevních přikázání ruce a nohy jeho a přibíjeli na kříž? — Zkoumejme v tomto čase klidně a nemilosrdně život minulý, litujme hříchů srdečně a upřímně, obnovme u paty kříže lásku k Spasiteli. K této lásce jest nutná modlitba, poněvadž láska k Bohu jest nebeský dar, jehož se dostává jen těm, kteří se modlí. Vzbuzujme často tři božské ctnosti, přijímejme častěji tělo Páně, aby ukřižovaná Láska zahřála a prohřála srdce naše svatým žárem. Taková láska uchrání nás aspoň těžkých hříchů, neboť "kteří Pána milují, zachovají cestu jeho."

Vlnobití.

Román, jež napsala a milým čtenářkám "České Ženy", za jejich lásku věnuje Vlasta Javořícká.

Dobře, že k tomu draní u Jalovců chodila také Eva.

Alespoň se nemohlo stále o Žalmanovu soužení povídati. Bylo toho dost, co ženské semlely, než Evička přišla.

Některé, jako třeba stará Nedvědká a Dolejška, se činily seč mohly, aby přišly, sotva se smrklo a na jinou práci už viděti nebylo. Nu, a když se mladá dost nečinila s večeri, šla stará raději bez ní.

Slila si z logru krapek černé kávy a už se nesla k Jalovcům. — Chtěla něco povědět a něco uslyšet, než se mládež sejde.

Tak brzy také chodila Tonka Šimanová a ta byla živá kronika. Ta věděla, i co si kdo myslí!

A tak ty ženské všelicos povídaly a doptávaly se Jalovcové i Jalovce, vědí-li, jak to stojí u Žalmanů, — jak to přece dopadne a když měli zase jedno stání, věděly to dříve než u sousedů, že se Pavel k soudu nedostavil a že tím bylo všechno odročeno.

Proč se nedostačil?

Co je toho příčinou?

A kde vlastně mešká?

Bydlí-li opravdu v Zádveři u Prejzů?

Všecko bylo v přetřesu, i celá historie Prejzova, i celý rodokmen Žalmanů.

Když Eva přišla, bylo jakoby utá. Ženské pokašlávaly a jako že tam bylo dnesky počasí až pásivý, ale ty mlhy navečer a ráno, ty že by člověka usmrtily.

Však listopad šel svou vahou a nesl vše, nač má právo a co mu patří.

Slabé mrazíky a mlhy — mléčné obzory a těžká, olověná mráčka. —

A už se také ukázal první sněhový poprašek, vzácný dětem a husám, ale ne hospodářům, kteří měli ještě kousek práce na lukách a toužili také, aby vzrostlo žito, které bylo později seto.

Mládež se těšila na Kateřinskou muziku, která bude poslední do adventu a babičky zase na roráty.

A tu kdosi prořekl zvěst, že Pavel Žalman už není v Zádveři!

Přišel prý Prejza do města — asi že tam prodával něco ukradeného nebo zaječí kůžky, a ptal se kohosi, je-li Pavel v Pavlíkově, — nebo kam se poděl! Zdali prý ho naposledy u Žalmanů neodpravili.

To bylo ovšem slovo, že po něm vstávaly vlasy. Mladý Třmínek, který u toho byl, až zbledl a usmál se tomu.

"Cožpak sou Žalmanovi náci raubíři? Dyt' von k nim ani nechodil!"

"No, to já jenom tak! Rád bych jako věděl, kam se Pavel poděl. — Vstal mi dlužen za živění a kvartýr. Slibil, že až dostane zpátky statek, že mi to všechno zaplatí."

"E —" povídala doma Třmínková, — "bodejt' by byl Pavel u Prejzů! Starej, to je zloděj, a stará je taková nepořádná. V ídle má vlasy a řeben mezi hrnkama v polici. Žalmanovi sou pořádný a Pavel byl zvyklej na něco lepšího."

"Ale je to přece jen divný," — povídal Třmínek, — "ani ke stání prej nepřišel! Naposled se vrátil něde do Turecka!"

Také to tak povídal v neděli v hospodě.

Sousedé se nad tím trochu zastavili a podivili. Napřed, že Pavel vůbec u Prejzů byl tak dlouho, potom zase, kam asi odešel a

vyslovili domněnku, že je třeba v Konopí u Bučků, kteří jsou také s Žalmanovými přátelé.

Někteří nad tím kroutili hlavami a celá příhoda přišla znovu a znovu na přetřes. A zájem byl tím větší, že na čas všechno utichlo a Pavel se neozýval.

I u Žalmanů bylo jako mezi bouří, když se hromy na chvíli odmlčí a blesky přestanou šlehati. Přizneme se to s tím větší prudkostí, či se na časek vyjasní?

Všichni by si byli rádi oddechli, ale učinila tak pouze Eva s Bořešem. —

Ti dva se domnívali, že to vše byl pouze zlý sen a že se z něho už vyspali. Těšili se na svátky a povídali si o Kateřinské muzice, kterou s tatínkovým dovolením prodělali.

A těšili se na vánoce a chystali sobě navzájem i rodičům nějaké dárky.

Ti si toho oddechu ovšem nedopřáli! —

Svíral je stále ještě strach, co bude dále a jak se Pavel zachová a tisklo je — jako můra vědomí, že se stalo něco velmi zlého a Pavlovi krutá, krutá křivda.

Žalman byl zamlklý a v noci se budil ze sna. Anda si říkala, že je ženou dvou mužů a bolestně a podivně se při tom usmívala.

Byl už advent a prosinec rozhodil bílou svou poesii po všem kraji. Sypala se v sněhových vločkách a cinkala rolníčkami.

Brzy ráno, ještě za úplné tmy, zvonili po křekání hnedle na roráty, a brzy nato duněly varhany do ranního ticha.

Kostel plál světly a pan farář na stupních oltáře zpíval:

"Rosu dejte, nebesa, s hůry
a oblakové deštěte
spravedlivého!"

Smutně a úpěnlivě to znělo —
"deštěte spravedlivého —
otevři se, země!"

Ach, otevři se, země a nešťastnému lidstvu vypuť Spasitele!

A slibně, radostně znělo za několik okamžiků nato: "Panna počne a porodí Syna! — Ten bude veliký, ten bude veliký!"

A potom se linula lidem zpívaná stará píseň, plná poesie:

"Archanděl Gabriel" nebo "O čem dávných proroků."

Žalmanová také chodila do kostela, choulila se však vzadu pod kruchtou. Nechodila už do první lavice s tlustou svíčkou jako kdysi. Žena dvou mužů — —.

A lidé si stále naléhavěji šeptali: "Kde pak je ten Pavel, že se nehlási?"

"Koukejte se nato! Snad si to dá libit? Naposled im nechá statek a pude nazpátek do Turecka?"

"Díte, to by byl ale korunovanej!" —

Lidské mínění je jako praporeček. — Odkud vítr fouká, tak se točí a obrací.

Lehkomyslní lidé hned litovali Žalmanovou, hned zase Pavla a jemu přáli a hlavně byli žádostivi sensace.

Těšili se, co se všechno bude dít a mrzelo je, že se stále neděje nic.

U Jalovců bylo dodráno a začínalo se drát u Nedvědů. Tam toho byly dva notné sycky a práce bude do vánoc, těšily se tetky. — A tam se také lépe povídalo, protože Žalmanova děvčata tam nechočila. —

Všecky ženy mrzelo hlavně to, že nederou u Žalmanů. S podzima přece říkaly, že tam také budou drát a teď nic a mrzelo je to tím více, že se najednou proslechlo, že u Žalmanů derou samy. Jenom Anežka Jalovcova že tam chodí a víc nikdo.

Babička prý dere sama celé dny a lamentuje tak, jak už to má ve zvyku, a Žalmanová prý sedí jako tělo bez duše, pírká nimrá a práce jí neubývá.

A to bylo pravdou!

Žalmanová drala a nedrala a někdy se nad tím dala do pláče.

Ruce jí klesly do toho bílého bohatství a hlava na ně.

Děvčata byla nad tím hned celá rozčilená, Eva pravidelně přiskočila a maminku obejmula, — a Helenka ji domlouvala a říkala, aby se tak netrápila, že Pán Bůh sice dopouští, ale neopouští. To už také měla v povaze, že byla rozšafná a pobožná.

Potom mělo být nové stání a ú-

řad veřejně hledal Pavla Žalmana.

Ze Zádveří přišlo obeslání zpět, že tenkrát a tenkrát odešel do Pavlikova a už se nevrátil; že to bylo na Dušičky.

Někdo řekl, že bude možná v Konopí. Obeslání bylo tedy posláno tam, ale také tak přišlo zpět. Četník se pak ptal po Žalmanovi v Pavlikově.

Panoš mu měl odpovědět a musel si od plic nato zaklet. Což to nevezme konce? Ještě se to bude dále zaplétat?

Nemohl říci ničeho a zase bylo ticho.

Po vsi se jenom šeptalo a bylo to opravdu jako ticho mezi bouří.

Jedni tajemně šeptali: Odešel do Turecka.

Druzi se tomu potutelně smáli. Byli jisti, že by to nešlo tak lehce.

A Třmínek měl něco na srdci. Byl to zvláštní člověk, který velice rád povídal a jeho žena ještě raději. —

"Ach tak —" povídal Třmínek jednou doma, "aby tak měl ten Prejza recht? Vono nebejvá šprochu, aby v něm nebylo pravdy trochu!"

"Co tím myslíš?" ptala se honem žena a poulila oči.

"Ach tak — no — já nic — ale ten Prejza to povídal. Je to chlap špatná a Žalmanovy podezřívá. Povídal, aby ho tak — byli — tedy — tento — —"

"Ježíš Maria!" — zaječela Třmínková, "neříkej to nahlas, aby to děti neslyšely. Taková by Žalmanovi přece nebyli!"

"To se ví, že ne," souhlasil Třmínek. — "To je má řeč, ale Prejza to povídal!"

"Neříkej to tedy žádnýmu," lekala se žena, "abys se eště sám do něčeho nezamotal. A Žalmanům se nesmí utrhat na cti!"

Tak si to ti Třmínkovi doma povídali, ale zvědavost a povídavost jejich byla větší než dobrá vůle a hlas svědomí.

U Nedvědů při draní se tak pěkně povídalo.

Před svátky udeřily velké zimy, vánice a pravé sněhové bouře.

Vítr v komínech bědoval a ponávsi se honil, u pomníku padlých si hrál na schovávačku a v lipách

kvílel, jako by ho na vidličky bral. Každé chvíle udeřil do oken, div tabule nevytlačil a sněhem tam sekal jako dlouhými biči. A to se nějak dere a nějak povídá!

Stará Nedvědová si vlhčila prsty, drala pírkou po pírkou a natahovala nedoslýchavé uši.

Kopáčková měla špičatý nos a věčně u něho kapku. A Tonka měla oči jako uhliky a ohlížela se jako bazilišek.

A jen povídaly si o Žalmanových a proč že si ten četník už tu jejich slečnu nebere.

Slovo slečna bylo zřejmě v uvozovkách a jen píchalo. A za tou druhou prý už páni z města chodit přestali a hled' me, dobrý pro ni bude Emil Jalovců!

A co prý ten Pavel a kam se poděl, a zdali dobrovolně ustoupil? —

Jedna mínila, že je to na něj podobno, že býval vždycky dobrákem od kosti, druhá zas, že by byl tuze hloupý a takový on že nebýval.

"A kdo pak ví, co v tom vůbec je", rozhodl starý Nedvěd, — "já povídám — doví — byl-li to přeci Pavel Žalmanů."

Ženské přímo zaječely.

"Aby nebyl! Sám Norbert to přece přiznal! A Žalmanová taky! Darebně by byla nevomdlela!"

"To spíš, že mu tajně hodně zaplatili a někam ho poslali!"

"Anebo ho u soudu zavřeli! — To spíš, milý ženský! Kdo maže, ten jede a Norbert už to všechno zaplatil."

"To by nešlo — co vás napadá?"

"Jo ne — i mordy se dají uplatit!"

"To se ví, že ne jenom stovkami!"

"Ženský, neříkejte to žádnýmu", začala pološeptem Třmínková, protože už to děle nemohla vydržet, "neříkejte žádnými nic, ale ten Prejza povídal — no, von je to lump a na jeho řeči se nemůže nic dát — doví prej, ešli — ale já nic — pro pánička nebeského — aby to nebylo na mě — ešli prej ho tedy u těch Žalmanů nějak nevodstranili. To jako myslel — zabíli." —

Slovo je jako ohnivý blesk.

Padne — okamžik je ticho a pak vyšlehnou plameny. Zapálí.

U stolu nad peřím bylo právě tak.

Chvilí bylo ticho.

Matoušková strkala peřička pod hrnek a přebírala tu mravenčí práci.

Kopáčková si utřela hřbetem ruky nos.

A Němečková si zastrčila zapeřené vlasy pod šátek.

Nedvěd si odkašlal a povídal překvapeně:

"To — to by bylo! To snad né — jářku, ženský, nekleveťte! Ten Prejza je prašivec!"

Venku hvízdal vítr. Meluzina vlezla do sporáku a kvílela tam, až bylo úzko. Chvilími drnčely i dveře a okna se chvěla.

Ženské draly, posuzovaly a klevetily a strašné slovo, které je nepálilo, neodvažovaly se více vyslovit. —

To všať mezi nimi stálo jako ohnivý sloup a páliło. —

Ženské se toho slova zalekly.

Však vzítí je do úst bylo na pováženou. Bylo jako prašivá houba nebo vraní oko, tak zlé a ošemetné. —

Do úst je tedy nebraly, ale živily je v duších, lezlo jim z krků a páliło na prsou a nedalo pokoje.

Nějak se jim dostalo do útrob, ne ústy, ale ušima. A nemohlo tam vydržet. Bylo nutno zbavit se ho — někomu pošeptat, aby jich neotrávil. —

Najednou létalo po vsi, jako bys vzal ošatku sedraného peří a rozhodil je do meluziny a větrného víru.

Rozhodíš je lehoučko, ale nikdy, nikdy už je nesesbíráš.

Ženské to pošeptaly doma svým mužům, a nedaly si pozor, aby to nezaslechly děti.

Výměnkářky a dědouškové byli nedoslýchaví a bylo nutno zašeptati to zřetelně — za devátou stěnou to také kdosi zaslechl.

Šel tudy mladý Sýkora a hned se rozpomněl, že potkal Pavla jednou v noci u Žalmanových. Nakukoval Žalmanovým potmě do vrat a obcházel pak po sadu.

M. Nováková:

BREZEN.

Necht' nechválí nikdo března, dokud konce jeho nezná;

řečeno tak mezi námi

je on politikář známý.

Ze začátku naslibuje —

ku konci rád utrhuje.

Jeť on chlapík proměnlivý,

nestálý a domýšlivý;

někdy suchý, až se práší,

jindy povodněmi straší,

schopen každé výstřednosti

at' už ve zlém, aneb v ctnosti.

Pravím, politikář je to.

Myslí: "At' to spraví léto."

Úspěchy se často chlubí,

jako všechny velké huby,

to však, co nám při něm vadí,

na leden a únor svádí.

Nejde to tak, milý hochu!

Příčinit se musíš trochu;

je vás všech sic dvanáct v roce

přilož však jen k dílu ruce,

neb co jeden dělník zmešká

často dohonit lze ztěžka.

Trochu slunce, trochu deště,

a vše, co je třeba ještě,

aby z mála potu, práce

krásně rostla vegetace.

Panu mrazu určí meze,

on k nám již pak nepoleze.

Chtěli bychom květy mítí

oltář hezky ozdobiti

Pěstouna Božího Dítka.

On miloval něžná kvítka;

i ve svátek Boží Máti

na oltář chcem květy dáti.

Aha, už to brachu vidíš,

snad se teď i trochu stydíš,

že pro jiných věcí nával

květin ky jsi zanedbával;

až ti Pán Bůh slunce půjčí

v Texasu hned květy vzpučí.

Přemýšlel o tom a řekl ženě, že už ví, že to bylo "just vo dušičkách", že na to může přísahat. A že nechce nic povídat a do něčeho se michtat, ale že slyšel Žalmanova Sultána celou noc tak strašně výt — a to že nebylo jenom tak — to bylo, jako by cítil smrt.

Povídal to ženě. Ta se sice křičovala, ale nesměla by býti ženou, aby to u sebe udržela. Musela u

pumpy s Matouškovou hned o tom začít a ptát se, slyšela-li také toho psa, že to je vždy neklamně a špatné znamení.

Matouškové až oči povylezly a povídala to dále.

A tu se rozpomněl i Dvořák i Dušková, že jak byla u Žalmanů ta patálie s Pavlem, Norbert křičel na dvoře, že si statek a ženu vzíti nedá, to že spíše Pavla zabije.

"A povídal prej to taky i Bořeš. Dušoval prej se na to, že to udělá!"

Veliké oči, tajné šepety, které se konečně měnily v hlasité povídání.

Slo to od úst k ústům, neslo se to přes krovy a střechy, zalézalo to do zahrádek a padalo komíny do světnic.

"Žalmanovi prej zabili Pavla!"

Husí kůže vystávala pod těmi slovy na plecích i licích — ruce byly strkány pod zástěry, aby nezably, oči vylézaly z důlků.

"Zabili? Zabili? Je to možné? — Norbert, že by to udělal? — Žalman?" —

Ozývalo se to vesnicí v hučení větru i ve vyzvánění vánočních zvonů.

O ničem se nemluvalo, než o té události a lidská fantasie byla tak pestrá, že malovala všem ty nejpestřejší obrazy. Bylo to jedinou sláťaninou barev.

Kdosi dokonce povídal, že v té noci u Žalmanů na dvoře svítili a druhý se rozpomněl, že si dával Žalman u kováře brousiti rýč. Po Všechny svatých, prosím vás, nač pak jej potřebuje? Po Všechny svatých ostrý rýč! To něco zahrabával — —.

Kam? Kam?

Jak se to dělá?

No — hlupáci — na zahradě. Jen si vzpomeňte na zajičkovského Šimana!

"Nevíte už? No pravda, sou to léta! Zabil vejmenkáře a zakopal ho v noci. A žádný by to nebyl věděl — teprve myslivcův pes, — kterej šel náhodou vokoło, začal štěkat, až přivolal svého pána a vyšlo to najevo."

Ta novina přišla právě k vánočům a lidé se jí dávali k Ježíšku.

Ne, že by Žalmanovy nenáviděli, ale byla to novina a ta byla

v naši zapadlé vsi příliš vzácná.

Radostně zněly varhany a kostelní píseň jásavě se nesla vzhůru:

"Z růže kvítek vykvet nám,
radujme se!"

Bohužel!

Ústa ji zpívala, srdce však byla naplněna něčím jiným — horším.

Na Boží hod přišel Boleš z kostela nějaký rozčilený a rozdurděný. —

Stál prý vedle Prokšového Franty a chtěl mu nabídnouti, aby s ním zpíval z kancionálu, když tu Prokšová vylezla z lavice, tlačila se k synovi, za loket ho popadla a od Boleše ho odtáhla. A s druhé strany prý stál Pepík Nedvěďů a také se utřhl a s Bolešem nezpíval. — Tázavě hleděl mladý hoch na tatínka a povídal mrzutě: "Což sme im něco udělali? Pučils Prokšům přeci peníze, vid', že ti je eště nevrátili?"

Zalman se nad tím poněkud pozastavil, ale pak pokrčil rameny a usmál se: "To si pamatuj, Boleši, že tvůj dlužník má na tebe dycky zlost! Jak je ti nědo dlužen, nerad tě potká, natož, aby tě pozdravil! Ale, to už je ten světa běh, dyt' si toho nevšímej!"

"Jak bych si toho neměl všimnat?" durdil se Boleš. "Byli sme dycky s Pepíkem i Frantou kamarádi a nic sem im neudělal. — Měl sem s tím celou pobožnost pokazenou — ani zpívat sem už nemohl!"

"Ach, můj Bože, to sou neřádi," hubovala babička, "v kostele ti udělali takovou vostudu!"

"I jakoupak vostudu!" usmál se Zalman. "Jen mladická hloupost to byla a nic víc!"

"Ale Prokešku za to Pán Bůh potrestá," zlobila se babička, protože Boleš byl jejím miláčkem, to může bejt istá!"

Zalman se znovu smál: "To je pro Pána Boha tuze malicherný! Toho si ani nevšímej! A ty, Boleši, buď povznešenej a nevšímej si toho taky!"

A šel do světnice a polohlasně, jaksi zasněně si zpíval starou píseň:

"Svět-li na mě bouří zvedá,
k Tobě jen se uchýlím!"

VĚNEČEK ČESKÉ ŽENĚ.

Tobě chci "Ženuško" uvítí vínek,
kladu v něj pěkný barvínek,
v to vlétám rozličné kvítky,
mezi ně všeliké zelené snítky.

Hle karafiát tmavý, růže bílá,
že's byla povždy mně milá,
s poupátkem růže zas rudá
bohatá je tvé četby půda.

Jaterník, sasanka, květy lesní,
nejdeš-li dlouho, že duše teskní,
pomněnka pospolu jde s protěží,
s tebou se srdce vždycky potěší.

Zde je větévka květná z lipy —
i mužům se "Česká Žena" líbí;
a za každou snítkou skryt vzdech,
by's sidiila v našich rodinách
všech.

Do věnečku též se řadí rezeda,
čtu-li tě, ať mě jiný nehledá;
s tebou já zapláči — opět se směji,
úvahy vážnější v mé mysli zněji.

Lilie čistá jemné listy otevírá,
žal stíšen u tebe, srdce-li svírá;
sněženka svěží s fialkou volá,
kdo jednou tě čte — víc neodolá.

Ty's při své kráse tak skromnou,
přidám proto konvalinku vonnou,
tam zas po ladném petrkličí
tvé poučení často v duši kličí.

Slzou "Panny Marie" a trochu
vřesu

končím, — hotový věneček nesu,
ten z upřímné lásky ti dám —
chod' k nám stále — ždám.

Vždyt' deset let se bavíme spolu,
hostem bývala's v radosti — bolu,
nuž přijmi ten vínek pestrý —
'Česká Ženo' od moravské sestry.

Napsala Žofka Dunajovská.

Když ta novina doletěla až k
Jalovcovům, byli nad ní všichni úplně skláceni.

Hospodář zůstal, jako by ho do země zatloukl a panímáma až rukama zalomila. A Emil se tak rozlobil, jak to nikdy ve zvyku nemíval. Zrudl jako mák a sevřel ruce.

"Ne, Ježíši Kriste — tatínku! — Co ty lidi všechno semelou! — Co eště na ty nešťastný Žalmanovy nadělají!"

"Když lidi na někoho zane-

vřou," povídala Jalovcová, "tak je to horší, jakli Boží dopuštění!"

A už v nejasném tušení a krutém strachu uviděla štěstí Emilovo v sutinách.

Jalovec nemohl ani mluvit. — Slyšel jenom burácející hlas Žalmanův, který tenkrát křičel: "Zabiju — zabiju tě!" a vyti Sultánovo, jež se často ozývalo a bylo tak příšerné. —

Když pak šel o koledě Žalman vesnicí, dívali se mu lidé na čelo, má-li tam Kainovo znamení a uhybajíce se mu s cesty, šeptali si v duchu: "Vrah!"

Hlas lidu — hlas Boží?

Helence to nějak nešlo do hlavy. —

Nebylo dosti jejího soužení? Či šlo ještě nějaké i na Viléma?

Vrátil se domů se svátků a byl jako proměněný.

Žádná veselost, žádný humor! A jak ji dříve těšil a stále sliboval, že to všechno vezme šťastný konec, tak byl nyní nějaký skličenný a nemluvný, a když to nepozoroval, viděla mu ve tváři velikou starost.

Ptala se, zda jsou doma všichni zdraví.

Přisvědčil, že jsou, ale řekl to kuse a nevyřizoval ani jako jindy, že je mamička pozdravuje a tatínek se těší, až ji pozná a nepravil nic o sestrách a bratrovi. Jindy, vrátil-li se se svátků, míval tolik povídání.

I o koních Hele povídal a o celém hospodářství, které doma mají a o chlapečkovi své vdané sestry, jaké má nápady a co všechno mu nažvatlal.

A chtíval ji stále líbat, až ho musela krotiti, tonouc při tom ve štěstí. Každou ženu blaží na světě nejvíce poznání, že jest milována!

Helenka nyní na ty vášnivé výlevy jeho citů čekala marně! Držel ji sice v náručí a ujišťoval ji, že se mu po ní nesmírně stýskalo, ale byl v tom nějaký tajný, nezatajitelný smutek a ten dýchal na Helenku i z jeho polibků!

Bylo ji z toho teskno a sahala na ni tajná, slovy dosud nepřiznávaná hrůza!

Co ještě přijde?

Co se bude dít? Přestává ji milovat, či je s ní tajně nespokojen?

Doléhala na něho, aby jí to pověděl. Úzkostlivě mu hleděla do očí a ptala se, co jest příčinou té změny. Zdali ji už přestává míti rád, či hněvá-li se na ni, nebo jestli nemocen?

Brala jeho pěknou hlavu do rukou a hleděla mu do očí.

Ách, ještě si to neuvědomila, jak ho miluje — až teprve nyní — až nyní!

Což kdyby ho ztratila? Zdaž by to mohla přežít?

Tíseň jako mrak padla na uštvanou duši Helenčinu.

Bylo to v prvních dnech po svátcích. Vítr, který fícel po celý advent, konečně se někam uklidil a začalo doopravdy sněžit.

Celé dva dny a dvě noci nepřetržitě se chumelilo. Ohromné sněhové vločky padaly z bílých mraků, aby měnily celý kraj v jedinou královskou běl.

Hermelin a hermelín — všechno jím bylo přikryto a zalehnuto!

Kdo nemusel, ani ven nevycházel, každý se zdržoval ve stavení.

Panoš chodil už celý podzim k Žalmanovům do bytu a rád sedal s Helenkou, přihlížející pilným rukám a její ruční práci. Šila si výbavu a její stroj vytrvale drnčel.

Díval se na to, jak jí bílá látka pod nožičkou stroje běží a se sune — a nyní se nad tím zamýšlel a když na něho pohlédla, viděla, že má vrásku na čele.

A jednoho dne, když přišel Panoš na četnickou stanici, přišel k němu vrchní strážmistr a povídal mu s obličejem zachmuřeným a starostlivým: "Bude nutno, abyste trochu těch návštěv u Žalmanů zanechal. Pokud se to vše jen šuškal, mohli jsme se tvářiti, že o tom nic nevíme. Dnes je tu však přímé udání a nutno to vyšetřit! Je to šlakovitá a mrzutá věc! Raději by ch zažádal o přeložení! — Takový občan a taková rodina! A také k vůli vám je to ztracené!"

Panoš zbledl, ale neodmlouval. Pochopil!

Pak Helenka dva — tři dny marně čekala a byla velmi, velmi neklidná a smutná. — (Pokr.)

Jan Staněk:

Z českého zákoutí.

Když hudba ustala, odváděl Ferda Hedviku k jejím rodičům, šla tam nerada, věděla, že bude nyní od něho odtržena a to se jí nelíbilo, tvář její vzala opět na sebe ledový výraz a zraky její hleděly kolem s neobyčejnou přísností. —

"Konečně že přicházíš," pravila k ní matka tiše. "Tito pánové se tě nemohou dočkat a ty se tam procházíš jako bys o nich ani nevěděla, jako by ti na nich nezáleželo."

"Ovšem, že mi na nich nezáleží," odvětila Hedvika.

Matka pohlédla přísně na dceru, ale pokárati ji již nemohla, — neboť oba čekající pánové se přiblížili, aby si u Hedviky příští tanec zajistili, oba ji žádali o přípořád pro příští tanec.

"Pánové, s oběma najednou tančiti nemohu," děla Hedvika s chladným úsměvem na rtech. — "Ustanovte mezi sebou kdo z vás má býti prvním a kdo druhým, já to rozhodovati nemohu."

"Budiž!" zvolali oba pánové najednou a statkář Hora pravil: — "První tanec račte věnovati mně milostivá slečno a druhý panu Silákovu."

"Jsem srozuměna," děla Hedvika bez zájmu.

Když hudba počala hráti, odváděl Hora Hedviku do taneční síně. Ferda požádal nyní paní Lázcovou o tanec a když se ocitli v taneční síni, pravila tato k němu: —

"Poznala jsem již, že se vám slečna Hedvika velice zamlouvá pane Polický a jistě žárlíte když ji musíte přenechati nyní jinému?"

"Oh, ani v nejmenším milostivá

paní!" odvětil s lehkým úsměvem. "Slečna Hedvika jest hezké děvče, to přiznávám, mnohemu snad již hlavu popletla, ale na mne tak příliš nepůsobí, mám přece ještě trochu rozumu a rozvahy, vím, že by to bylo s mé strany směšné jednání když bych se chtěl pokusiti o získání její lásky, vím, či dcerou jest a spolu mám stále na paměti co jsem já, to znamená, že se k ní nehodím a že nemohu očekávati od ní příznivějšího smýšlení, neboť i ona si jest vědoma tohoto rozdílu."

"Hm, možné to jest, že jest si toho vědoma, ale přes to se s vámi ráda baví," poznamenala paní Lázcová.

Hedvika byla velmi nespokojena, Hora se jí nezamlouval, raději by byla tančila zase a stále s Ferdou i ani továrník Silák ji nebyl milejším, oba tito její noví ctitelé nebyli v stavu náklonnosti její si získati. Hora k ní mluvil v tanci, ale ona nevěděla co mluví, zraky její tékaly po tančících, — hledala Ferdu a konečně jej také spatřila a vidouc, že tančí s paní Lázcovou, velmi se jí uvolnilo.

Následující tanec tančil Ferda s Růženou, sestrou Hedvičinou, pak s její matkou a opět s paní Lázcovou, ponechávaje Hedviku cele jejím ctitelům, jichž přibývalo ještě několik a všickni ji stále obstupovali, snažíce se pozornost její k sobě obrátiti. Ona byla však nespokojena, všickni tito se jí protivili, neboť dle jejího úsudku, Ferdu od ní zapudili; zraky její jej stále hledaly a vidouc jej baviti se s panem Lázcovem, jeho chotí a jejími rodiči, záviděla jim toho a nesčetněkrát si řekla v duchu:

"Proč nepřikročí také ke mně jako tito? Ukázala bych mu bez ostychu jak mnohem mi jest milejším společníkem oproti těmto."

Ferda dostal takto své povinnosti vůči zámecké paní a též vůči dámám Klácelovým nyní byl volným aspoň na chvíli, obrátil tudíž svou pozornost k zameckým služkám a bral tyto k tanci jednu po druhé a pak také vesnické dívky, chtěl všecy provést, aspoň pokud bude moci.

Později se Hedvika vybavila na několik okamžiků z kruhu obléhacích ji pánů, přikročila k zamecké paní a pravila k ní:

"Milostivá paní, pozoruji, že se pan Polický urazil když vidí, že mne tito pánové takřka obléhají, ani se ke mně již nepřiblíží, ač jste mi jej určila za společníka."

"O neurazil se," odpověděla paní Lázevcová. "To, že se k vám slečno nepřiblížuje, musíte připsati k jeho dobru."

"Jak to myslíte milostivá paní?" zvolala Hedvika a udiveně se na paní Lázevcovou zahleděla.

"Tázete se jak to?" opakovala zámecká paní. "On jest si vědom toho čím jest a čím jsou tito pánové, kteří o vaši přízeň závodí. Nyní již chápete, že ano?"

"Chápu, ale neuznávám!" zvolala Hedvika v patrné rozmrzelosti. "Jsem toho daleko abych si chtěla tyto své ctitele připoutati, naopak, zapudím je všecy jednoho po druhém. pokazili mi jenom dnešní zábavu, nejraději bych ihned ples opustila."

"Slečno, vy byste si přála míti pana Polického při sobě?"

"Aspoň bych jej viděla raději než tyto," řekla dívka s pohrdáním. "Taková zábava když mne netěší není pro mne zábavou."

Paní Lázevcová pozorovala chvíli dívku a pak pravila:

"Slečno, to jest nemožné, aby se vám náš milý Ferdinand cele věnoval, způsobilo by vám to nepříjemnosti, vaši páni rodiče by podivně na to hleděli."

"Milostivá paní, domnívala jsem se o vás, že nejste tak upjata jako starší lidé a nyní slyším od vás totéž jako ode všech usedlých!" — vpadla. Hedvika paní Lázevcové

do řeči. "Domnívám se, že při zábově nemusím činiti majetkových rozdílů?"

"A přece moje milá slečno," zasmála se zámecká paní. "Uvážíte-li vše dokonale, musíte doznati, že to ani jinak nemůže býti. Představte si, jak by to působilo na našeho Ferdinanda kdyby zpozoroval, že vaši páni rodiče jej vidí neradi stále kolem vás obíhati."

Hedvika chtěla ještě něco namítnouti, tu však přicházela její matka a pravila usmívajíc se, ale hlas její zněl přece káravě:

"Hedviko, opustila jsi své společníky, pohled jak se toužebně po tobě ohlížejí a ty toho nedbáš!"

"Mne již to jejich povídání omrzelo, mám ráda změnu, přála bych si zase někoho jiného míti nablízku."

"Koho jiného?" tázala se matka. "Právě tito se k tobě hodí, jsou to mužové s nimiž se může počítati."

"Konečně chceš říci matinko, že by se hodil jeden z nich pro mne za muže?" rozesmála se Hedvika.

"Ano dítě, každý z nich by se pro tebe hodil," odpověděla paní Klácelová.

"Podobnými starostmi si nebudu kaliti veselou mysl," děla Hedvika poněkud podrážděně. "Domnívám se matinko, že jste mne sem nevedli jako na trh, aby si mne zde někdo koupil?"

"Jak podivně to mluvíš děvče nezkušené!" hněvala se matka. —

"Kde jinde jest větší příležitost k známostem? Kde když se o tebe zajímají pánové na nichž opravdu záleží, počneš se jim vyhýbat, to jest neslušné a konečně se nemusíš ještě pro žádného rozhodnouti."

"Zajisté se nerozhodnu," zasmála se Hedvika. "Ani jeden z těchto není dle mého vkusu, jsou to tací fádni panáci."

Paní Klácelová se hněvala na dceru pro tyto výrazy, ale nutila se k úsměvu a obrátivši se k paní Lázevcové, pravila:

"Je to ještě velmi nezkušené dítě, neuvažuje o tom, co by měla, či neměla říci."

Tu se již blížil statkář Hora, — takž Hedvika nemohla již odpovéděti. Hory si však nevšímala, — zahleděla se do taneční síně, kde

se procházel Ferda s dcerou bohatého rolníka Kymala, která jej při každé příležitosti před jinými vyznamenávala.

"Kdo je ta slečna, s níž se pan správce prochází?" tázala se paní Lázevcová, nedbajíc toho, že je její otázka nejasná.

"Je to dcera rolníka Kymala," odpověděla tázaná.

"Hm, dcera rolníka," pokrčila Hedvika rameny a pravila dále: — "Jak se zdá, nalézá v ní pan správce zálibu, snad ji má rád?"

"Pan Polický nemá vůbec bližších známostí," pravila Lázevcová. —

"Nemýlím-li se, zajímá se milostivá slečna příliš o pana správce," ušklíbl se Hora. "Pozoroval jsem to již dříve."

"A divil byste se tomu pane Horo?" tázala se Hedvika. "Každé děvče se ohlédne raději za hezkým mužem, než za takovým, který vůbec zájem o svou osobu nebudí. Tento správce je takovým mužem, budícím u dívek obdiv a touhu po sblížení; dívím se jenom že věnuje této, s níž se tam prochází tolik pozornosti."

"Tato Kymalova Baruška jest velice hodná dívka," poznamenala paní Lázevcová. "Sama ji vždy ráda vidím a ráda se s ní zastavím při setkání."

"Nuž pak se nedivím, že pan správce zatouží též po častém s ní setkání když mu jí i vy milostivá paní doporučujete," — prohodila Hedvika s tajeným hněvem, hledíc stále do taneční síně.

"Nedoporučuji a kdybych i doporučovala, nemělo by to na něho vlivu, on jest naprosto nedotknutelný v tomto směru."

"Jak to milostivá paní, chcete říci, že na něho dívčí spanilost nepůsobí," tázala se Hedvika. "To by byl jediný muž na světě, který by tak dokonale odolal svůdným dívčím pohledům."

"A takovým mužem náš Ferdinand jest," dotvrzovala paní Lázevcová.

"Milostivá slečno, věnujte částečku pozornosti také mně!" žadonil Hora. Když vás slyším takto nadšeně mluvit o jiném, bouří se ve mně všechna krev, stávám se

až nepřičetným."

"Pane Horo, je to u mne již tak zvykem, že věnuji pozornost vždy jenom nepřítomným," — odpověděla Hedvika.

"Dle toho bych se mohl kojiti také naději, že až budu od vás vzdálen, též na mne někdy vzpomene?" ušklíbl se Hora.

"Zajisté pane Horo! Pak se teprve vynořují vzpomínky na minulost," přisvědčila Hedvika a obrátiv se ku své matce, pravila: — "Matinko, počínám se zde nuditi, přála bych si již odejiti."

Hora se zahryzl zlostně do rtů, tento výrok jej urážel, — přes to však přece nechtěl ustoupiti. — Chvilí hleděl na Hedviku a pak pravil:

"Slečno z vašich slov vyznívá přímé vyjádření, že vás nudím, — stal jsem se vám protivným, čehož jest mi srdečně líto."

"Pane Hora neberte její slova vážně!" pospíšila si paní Klácelová zmírniti účinek slov dceřiných. "Hedvika jest zvláštní děvče, nikdy neuvažuje o tom co hodlá říci a nepomyslí, že by se mohl výrok její někoho nemile dotknouti, což ovšem odsuzuji".

V té chvíli přicházeli ostatní pánové, jimž Hedvika unikla a činili jí výčitky, že je opustila. Tato se však vesele zasmála a zvolala:

"Pánové, vy jste se umluvili, — všickni mne káráte. Zde pan Hora vykládá si každé, moje slovo, jinak, než bylo míněno a vy mne káráte pro to, že jsem na chvíli z vašeho kruhu vzdálila, a mimo toho mám ještě k očekávání přísného pokárání od své matinky, což mne jistě nemine, necht' se tak stane dnes, anebo zítra, ale stane se tak jistě."

Mezi tím procházel se Ferda stále s Kymalovou Baruškou a vesele se s ní bavil. Baruška byla velice příjemné děvče a uměla se hezky bavit, zvláště tehdy, ocitla-li se ve společnosti někoho s nímž se ráda sešla, jako tomu bylo nyní. Po Ferdovi se ohlížela hned jak jej poprvé spatřila, ač on nejevil nejmenší známky, že by si i on přál s ní se častěji scházeti. Baruška měla ctitelů dost a dost, ale ona toužila právě tam, kde tužby

A. Pírová:

ŠKOLA ŽIVOTA.

Veta již jest po těch plánech, po těch velkých snech, jež si ona zrcadlila v pěkných obrazech.

Vzdušné zámky, pavilony hnedle zmizely, a místo nich nouze s bídou jen se střídaly.

Vše se jinak utvářilo jak svět maloval, nedodržel žádným slibům, co kdys sliboval.

Hurikán ten brzy přišel, všechno rozprášil, a základy před tím slibné v kusy rozbořil.

Lehce slovům uvěříte, jež tak sladce znějí, jestli pak se jich přidržíš jinak se ti změní.

Kdo lákavým, velkým slibům za pravdu přec dal, brzy se pak on přesvědčil že se oklamal.

Až sám zkusiš trpkou zkoušku, školu života, nikdy slovům neuvěříš byt' byla i sladká.

jeji nedocházely svého splnění.

Hezký zámecký správce se stal jejím ideálem, na něho myslila a po něm toužila stále, ač neměla té nejmenší naděje, že se s ním někdy sblíží. Tohoto večera ji však štěstí přálo více než očekávala, — mohla se se správcem bavit, načež byla velice hrda, věděla, že jest přítomnou mnoho dívek, které by si přály býti na jejím místě.

Ferda se nepřipoutal na celý večer k této dívce, on chtěl provést i jiné dívky bez rozdílu, takže mu byly tyto vděčny a též přítomným sudičkám se jeho jednání líbilo, které mezi sebou pravily:

"Podívejte se, ten správce tančí s každou, nevybírání si jenom ty bohaté, běže i ty nejchudší, nestydí se za ně a je to přece správec!"

Večer uběhl všem bavicím se velmi rychle, nastala půlnoc dříve než se toho nadáli. O půlnoci byla

půlhodinová přestávka, hudebníci byli voláni do kuchyně kde se jim dostalo něčeho k posilnění a též hosté si poručili, aby jim bylo předloženo něco k občerstvení.

Ferda zůstal po celou dobu přestávky v taneční síni, kde se babil s rolníky, sedícími u stolů, podél stěn umístěných; nechtěl se vrátiti ku stolu u něhož panstvo sedělo, neboť vycítil správně, že matka Hedviky jej ráda v blízkosti své dcery nevidí, zvláště ne nyní když zde byli tito pánové, kteří byli zámožní a o Hedviku se zajímali, ale netušil jak toužebně se Hedvika po něm ohlíží a jak by si přála, aby k ní přikročil a jak závidí oněm dívkám, s nimiž se baví.

V této společnosti kde se nalézala, převládala veselá nálada, — žerty jen sršely a smích téměř ani neustával, ale Hedvika do smíchu nebylo, seděla tiše, sotva že krátce odpověděla na slova svých ctitelů, až jindy bývala nejveselejší a plna žertů.

Pani Klácelová dceru ani nepoznávala a často se káravě na ní ohlížela, čehož tato nedbala, — její společníci ji nudili, ano, stávali se jí protivnými, byla by se jich ráda zbavila, ale oni se nevzdalovali.

Konečně půlhodina odpočinku minula, hudebníci zasedli zase ku stolu, jeden se chopil svého nástroje, dal znamení, že chce promluvit a když nastalo ticho zvolal:

"Nyní budou tři kousky pro dámy, mohou si své tanečnický sami vybrati, tedy každá dáma svého pána!"

Dívky v taneční síni zatleskaly spokojeně rukama a též někteří hoši tleskali na souhlas. — Hudba počala hráti a smělejší dívky spěchaly pro své tanečnický a později se hrnuly i ostatní.

Hedvika uslyševši toto provolání, byla jako elektrisována a jakmile hudba počala hráti, vzchopila se na nohy a obrátivši se ku svým ctitelům pravila: "Promiňte pánové, mám též nějakou povinnost," a neohlédnuvši se na nikoho, chvátala do taneční síně k Ferdovi. Neviděla toho hněvivého pohledu jímž ji matka provázela,

nedbala ničeho, její jediné přání bylo, aby se zámeckého správce zmocnila dříve než k němu přikročí některá jiná. Stanuvši již před ním, povšimnula si, že právě Baruška Kymalová, směřovala také k němu.

"Pane Polický, — nezapudíte mne?" tážala se Hedvika, hledíc skoro úzkostlivě do jeho tváře. — Ferda se lehce usmál a pravil:

"Jak pozoruji, utvořila jste si o mně milostivá slečno nepěkný úsudek když se mne tážete, zda-li vás zapudím?"

"Nedivte se pane Polický moji úzkostlivé otázce, obávám se, že nepřicházím vhod, neboť vidím, že se těšíte u dívek všeobecné pozornosti a snad by vám byla některá z nich v této chvíli milejší než já?"

Ferda pojal Hedviku za ruku a vedl ji do kruhu tančících a nakloniv se k ní, pravil:

"Slečno, tato vaše domněnka, že by mi byla jiná dívka milejší, není správná, ale jest zde pravý opak toho."

"A přece jste mne po celý večer pomíjel," vytýkala Hedvika Ferdovi. —

"Ano slečno, — domnívám se však, že příčinu lehce uhodnete, anebo jste ji uhodla již dříve; nemohu se vám vnučovati."

"Zase to není ten pravý výraz," odvětila dívka. "Dohaduji se ovšem té příčiny a zakládá-li se moje domněnka na pravdě, je to zase totéž, co jsem vám již řekla, že by vám byla jiná dívka milejší." —

Ferda přivinul svou tanečnici těsněji k sobě aniž si byl toho vědom a skloniv hlavu opětně k ní pravil:

"Vy zde máte ctitele s nimiž se nemohu měřiti a jimž i vaši páni rodiče vstříc vycházejí, bylo by tudíž směšné, abych se stále k vám přibližoval a konečně by to způsobilo i vám nepříjemnosti."

"Nenávidím všechno, ani jediného nevyjímám!" zvolala Hedvika. "Co se týče nějakých výčitek ze strany mojih rodičů, z toho si nic nedělám, neuchráním se jich ani nyní."

Když hudba ustala, chtěl Ferda vésti svou tanečnici k jejímu místu,

ale ona se vzepřela, žádala jej aby se s ní procházel po salonu.

"Vyhovím rád vašemu přání milostivá slečno! Vy však budete mítí veliké nepříjemnosti, pozorují vaši páni matinku a vidím jak vás neustále sleduje."

Hedvika pohodila vzdorně hlavou a zahleděvši se svému společníku do obličeje, tážala se:

"Bojíte se pane Polický se strany mé matinky výčitek?"

"Ne, těch se nebojím, ale lituji vás slečno, že vám vyvstanou pro mne nepříjemnosti, chtěl jsem vás jich ušetřiti."

"Nebude to tak hrozné milý pane, chci vám hned podati důkaz, že se těch hrozících mi nepříjemností nelekám, zvu vás tudíž k brzké návštěvě, přijďte k nám co nejdříve, ubezpečuji vás, budete mi upřímně vítáni!"

"Slečno, toto jest jenom pouhý rozmar, nemohu tohoto vašeho pozvání přijmouti; vy neuvažujete o tom, jak bych se tam vyjímal před vašimi pány rodiči —"

"Nepůjdete k nám pane Polický, oznámíte mi listkem kdy přijedete, budu vás očekávati na nádraží." Slibte mi pane, že přání mému vyjdete vstříc."

"Nežádejte toho slečno, nemohu tohoto pozvání přijmouti, za málo dnů byste toho litovala a snad sama se přičinila o to abych se na stanovené místo nedostavil."

"Odmítáte a to jest mi důkazem, že si nepřejete opětného setkání se mnou, snad se obáváte, že byste si jistou osobu rozhněval?"

"Toho se nebojím slečno, nepřeji si však býti posmíván —"

"Kdo by se vám posmíval, — o kom se tak domníváte?" zvolala Hedvika téměř hlasitě v patrném rozčilení.

"Slečno, vy sama byste musila mnou pohrdati, nazvala byste mne domýšlivcem pro to, že jsa chud, hledím si získati náklonnost vaši, věda o tom, že jste dcerou bohatých rodičů. — Ne, naprosto nemožné, nemohu vám dáti přípověd', nechci se domáhati ničeho, co nesouhlasí s mým postavením."

"Neposuzujete mne správně pane Polický," dělala Hedvika tiše. — "Těšila jsem se na brzké setkání

s vámi, odmítáte mne, aniž byste uvážil, že mne svým odmítnutím hluboce urážíte, ale nejenom urážíte, vy mne zarmucujete a vnučujete mi přesvědčení, že jsem se ve vás klamala."

"Tyto výtky jsou nespravedlivé slečno, přiznám se vám, že kdybych byl tak majetným, aby mi bylo možno měřiti se s jinými, vašimi ctiteli, byl bych prvním, který by se o vás ucházel, — takto však se musím držeti zpět, nesmím vám působiti nepříjemnosti a sobě zklamání."

Hedvika sklonila hlavu, bylo jí v té chvíli nevýslovně bolno u srdce, nikdy v životě necítila se býti tak nešťastnou jako v této chvíli; myslí jí prolétlo mnoho vzpomínek na minulost, připamatovala si jak mnoho takových prosebníků již odmítla, kteří prosili, aby jim dovolila brzy se s ní sejiti. Vysmála se jim přímo, ač dříve se stávala k nim jako by jim byla nakloněna.

Když poprvé spatřila zámeckého správce, umiňovala si, že i jeho poblázní jako již mnoho jiných a nakonec jej také odmítne; — nyní však poznávala, že se stal zde pravý opak, on se jí stal velice milým, chtěla se s ním baviti, toužila po brzkém s ním zase sejiti, sama mu nabízela schůzku, vědouc, že on tak učiní a on jí odmítl — nechce za ní přijeti."

Hudba počala opět hráti, Hedvika se probrala ze svých myšlenek, pohlédla na svého společníka a tážala se jej:

"Budete opětně tančiti se mnou pane Polický, anebo toužíte po jiné tanečnici?"

"Když si toho přejete slečno, s největší radostí!" zvolal Ferda a objal její štíhlé tělo. "Jste tak rozkošná, že bych si přál býti stále ve vaší společnosti, osud mi však toho nepřeje, nesmím na to ani mysliti."

Hedvika jenom z hluboka povzdychla a v tanci již nemluvila. Hudba ustala a tu žádala svého tanečníka, aby jí doprovodil k jejím rodičům. Ferda vyhověl jejímu přání, doprovodil ji k jejímu místu, poděkoval jí, ukláněje se a hned se vzdálil. (Pokračování.)

Vzpomínky starého osadníka z Wisconsiných lesů z pionýrských dob 80tých.

Milladore, Wis.

Ctěná redakce a milí čtenáři!

Minulého roku 1935 pan A. A. Rumreich z Lisle, Ill., vypravoval, jak jeho rodiče začali farmářit na prérích v Sev. Dakotě a jaké byly jejich těžké začátky prvních pionýrů.

Tak jsem se rozhodl, že též něco napíšu z našeho středního Wisconsinu, tehdy z lesů, a co jsme tam zkusili jako pionýři od roku 1880.

Bylo to v polovici měsíce července 1880, kdy jsme s mými rodiči přijeli do Manitowoc, Wis. a odtud jsme jeli s jedním farmářem do Carltonu k jednomu osadníkovi. Byl to náš soused v Čechách, p. Josef Fisher, který zde byl už 3 roky před námi. Tak jsme se tam ubytovali asi 14 dní a můj otec s ním chodil do práce do Tisch Mills, neb se tam něco stavělo a p. Fisher byl zedníkem. — Pak otec psal do Casco, Wis. zas jednomu našemu krajanu z Čech, z Klenčí pod Šumavou, p. Jos. Šindelářovi, že by se rád k němu podíval. Ten za krátký čas přijel s koňmi a velkým vozem pro nás, odvezl nás do svého domova na farmu v Casco. Tam jsme se u nich ubytovali na celé léto, neb jim moji rodiče pomáhali při polní práci. Později otec pomýšlel něco si koupit pro svůj domov a koupil 80 akrů divokého lesa. Začali jsme čistit kousek pozemku, bychom si mohli postavit nějaký domov. Řezali jsme klády, otec a já (neb jsem si myslel, že už jsem taky chlap—bylo mně 10½ roku); nato sousedé s koňmi stáhali vše na místo, kde se mělo stavět; jiný den se sešli, vyrubali čili postavili malý domek. Otec jel do Casco pro prkna a hřebíky a začali jsme pracovat na stavbě, neb se klonilo k podzimu a otec by rád byl, abychom byli ve svém. Byl to perný kus práce, muselo se vše vymazat hlínou. Tak jsme vykopali jámu

v zemi, do ní naházeli hlínu, kterou jsem musel nohama rozšlapat, až byla k potřebě. Bylo už chladno, tak jsme rozdělali oheň, vedle pařezu pověsili kotel a ohřívali vodu do hlíny. Byla to práce, kterou otec nikdy předtím nedělal ani ji neviděl, neboť v Čechách jsme měli zděné stavby, bylo to v malém městečku Klenčí pod Šumavou; při tom jsme měli malé hospodářství a k tomu otec pracoval v jedné továrně, tak ani nevěděl, co je to, začít zde jako začátečník. Ale touha po Americe ho sem přitáhla. Naši residenci jsme dodělali, pak jsme se do ní nastěhovali a to, co jsme vše měli: byli to rodiče a 4 malé děti. Když otec koupil těch 80 akrů, tak zaplatil hotovými a ještě zbylo několik dolarů na živobytí. Ale když se musí žít z hotového, tak se to brzo vyčerpá. V zimě jsme sekali cedrové pražce (ties) a ty se musely vozit do Kewaunee. To bylo 14 mil cesty. Když jich bylo na několik for, tak nám je sousedé odvezli, ale když se výlohy zaplatily, tak toho moc nezbylo.

V Casco jsme zůstali tu zimu roku 1880. Z jara roku 1881 otec jel se podívat, kde jsme teď, neb v Casco jeden náš soused řekl otcí, že má zde bratra, a že se mu tady líbí, jsou zde pěkné pozemky a krásné lesy, že si tady může pomoci k dobré budoucnosti. Tak sem otec jel a zakoupil 120 akrů, a těch 80 akrů v Casco prodal, když přijel zpět, ale udělal velikou chybu, že prodal. Neznal ještě ten rozdíl, že v Casco bylo už hodně farmářů, kteří měli kusy polí a pěkné cesty a tady bylo vše divoké a smutné.

Na začátku května 1881 jsme se stěhovali po dráze až do Milladore, Wis. Milladore byla pouze stanice (depot), jeden malý domek, kde bydlel agent stanice a jedna malá kůlna, kde měli dělníci, pracující na dráze, svůj vozík a náčiní. To bylo vše. Půl

míle na východ od Milladore byl farmář Čech, p. Jan Hofman. S tímto se otec seznámil, když tady byl poprvé, a ten mu řekl, že můžeme u něj zůstat až si odpočineme, pak že nás odveze do našeho domova. Když byl čas, abychom jeli, tak si přichystal podivný inštrument. Když to chystal, moje matka povídá, kde má vůz. On na to, že žádný vůz nemohou potřebovat, že by se moc bořil do bláta, že by ho volí neutáhli. Tak matka začala plakat, kam nás táta zavedl do takové lod'ky, ale ze předu to mělo 2 sanice. Bylo to asi 4 střevice široké a nějakých 10 neb 11 stř. délky a ze stran to mělo prkna; bylo to moc podivné, neb žádný z nás jakživ neviděl něco takového. Pak začali nakládat. Do předu dali kamna, pak na ně asi 3 pytle bramborů a až na ně nahoru asi 2 pytle mouky, pak onu velkou truhlu, kterou jsme přivezli s sebou z Čech, a ještě nějaké maličkosti. Na to matku s nemluvnětem a 3 malé děti, takže toho byla fůra. Pan Hofman, otec a já jsme šli při té výpravě.

Cesta do našeho domova vedla podle dráhy Wis. Central, nyní Soo Line; to nebylo tak divoké a pusté, ale bahna bylo dost. Pak jsme museli přes dráhu na druhou stranu. Tam už nebyla cesta jako byla dříve; byla to cesta pouze v zimě, kudy dřevaři jezdili s kládami. Tudy jsme museli, neb jiné cesty nebylo. Bylo to přes samý hustý černý les, 1½ míle daleko. Když jsme k tomu lesu přijeli, byla před námi voda a jen voda. Pan Hofman zastavil a povídá: "Safra, Benešová, budeš muset vylézt až nahoru vedle mouky, abys nedostala mokré nohy." Matka začala plakat a děti s ní, tak to vypadalo jako pohřeb. Pak p. Hofman zvolal: Get up, boys! tak chudinky volí šli pěkně pomalu do té vody. Matka křičela, že se utopí s dětmi, ale pan Hofman byl pravý český starý dobrák, jen ji těšil, že už budeme brzo z vody venku. My jsme se také

skoro topili, museli jsme skákat jak zajíci. Měli jsme každý vysoké boty a místy se nám voda dostala až přes holinky. A chudinky volí jen tak, že neplavalí; jak ten koráb jel, jen se od něj dělaly vlny jak na rybníku. Dostali jsme se na vyšší místo, kde už to šlo lépe.

Když jsme přijeli k té naší residenci, volí též byli umořeni. Vše se skládalo, ale jak to vypadalo. Všechno bylo mokré, jen mouka nebyla, neb byla nahoře na té truhle, ale šaty, peřiny a jiné věci v truhle byly mokré.

Domek byl postaven na kopečku, tak to matku trochu upokojilo. Postavila se kamna, voda se z nich vylila, zatopilo se, neboť jsme byli všichni promrzlí a hladoví. Pan Hofman zůstal u nás, až druhého dne se s námi rozloučil, a my jsme zůstali v té pustině sami, odloučení od světa, neb co jsme viděli kolem, byl černý a divoký les. Matka plakala a mytěl. Otec nás těšil, až přivykneme, že to bude lepší, ale matka moc naříkala, neb ji trápilo, proč nás otec sem zavedl, že jsme mohli zůstat v Casco.

Otec byl doma asi 14 dní, neb musel jít hledat nějakou práci, aby vydělal na živobytí pro nás, tak jsme osířeli v té pustině—matka, já a 4 malé děti—co to bylo pláče, o tom pomlčím. Až jsme se dost vyplakali a namodlili, tak jsem s matkou začal trochu čistit les jen mezi stromy, skopali jsme to na malé hromádky a do těch jsme nasázeli brambory, okurky a zelí. Ale zelí jsme nesklidili, neb zajíci se o ně postarali. Jak to byla těžká práce, neb vše bylo už zelené, kořeny i ten podrost, ale nebylo jiné pomoci.

Otec dostal práci u jednoho farmáře nedaleko Milladore. Čistil les a tím vydělal na naše živobytí. Přicházel domů každou neděli a zas musel jít. Když mouka a brambory došly, tak jedenkrát povídal, bych s ním šel do Milladore, že tam má mouku, abych přinesl trochu domů; až zas sám přijde domů, že přinese

tu ostatní. Tak mi trochu usypal do pytle a povídá: "Vem ji domů. Snad budete mít dost, než přinesu tu ostatní." Tak jsem se s ním rozloučil a nesu ji domů. Ale ono to bylo přes 3 míle a bylo to těžké pro mě, neb jsem byl slabý—něco přes 11 roků starý—a nezvyklý takové dřiny. Cesta domů vedla vedle dráhy a pak $1\frac{1}{4}$ míle přes les. Dokud jsem šel po dráze, nebylo to tak zlé, ale když jsem musel přes les, tak mně bylo nevolno. Ale vzpomínka na matku a sourozence mně dodala kuráže. Když jsem přišel domů, byla matka celá uplakaná a děti též čekaly již na mě. Jak se všichni modlili, aby mne žádná dravá zvěř neroztrhala, neb toho času bylo jí tady plné lesy. Cesty jsme neměli žádné, než onu, co jsme po ní přijeli, ale ta byla na opáčné straně a pak moc bahnitá. Měli jsme jen pěšinu od jelenů a místy jsme si udělali sami, neb jeden vzdálený starý vdovec pomohl nám ji vyměřit. Udělali jsme na stromech známky sekerou, abychom nezbloudili, a kde bylo mokro, tam jsme podsekali strom a nahoře, kde se chodilo, jsme jej sesekali narovno, aby se snáze chodilo.

Tou pěšinou bylo blíž do Milladore než druhou, po které jsme přijeli. Jedenkrát, když otec přišel domů, matka povídá, že už nemáme petroleje, aby nějaký přinesl. On na to, že v Milladore žádný není na prodej, neb tam nebylo štoru (krámu). Tak jsem musel jít pěšky až do Junction City, a to je od nás přes 9 mil daleko; tam byly dva štory. Tam jsem chodil mnohokrát, neboť jsem neunesl větší nádobu než 1 galon a nějakou maličkost a sirky.

Když otec pracoval u toho farmáře u Milladore, tak několik osadníků si poslalo do města Stevens Point pro mouku a otec též. Když mouka přišla, každý si odvezl svou, ale naše zůstala na stanici; až půjde otec domů, že si vezme něco a matka a já pak ostatní odneseme. Tak druhý

den jsme chtěli s matkou pro mouku, ale děti začaly plakat a křičet, že doma samy nebudou, tak matka musela zůstat a já jsem musel jít sám. Až za dva neb tři dni nejstarší holka, bylo jí 9 roků, povídá, že se nebude bát, abychom šli. Tak mi matka usypala asi tak třetinu pytle, ona vzala ostatní a šli jsme k domovu. Po dráze se šlo pěkně, ale v lese po pěšině to bylo horší. Matka neuměla chodit po pražcích, neb po zemi byla voda. Nej dřív jsem odnesl svůj ranec, pak šel pro její, a pak zas zpátky pro matku, neb jsem ji musel držet, aby nespadla do vody. Tak jsem to musel dělat až domů. Vzalo to dlouhý čas, než jsme přišli, a chudinky děti byly od pláče a strachu přemoženy, že usnuly. Tak zas matka nad nimi plakala, jak jsou ubohé. Za to léto jsme to prodělali několikrát, až byly brambory; pak už bylo snáz, neb se nemuselo pořád pro mouku.

Jednou v neděli, když otec byl doma, přišel k nám onen starý vdovec, byl to ten člověk, který nám pomáhal dělat pěšinu, jak jsem se dříve zmínil; byl Němec a můj otec uměl dobře německy, tak mu řekl, že u řeky je moc krásného sena, že bychom si mohli nadělat pro krávu na celou zimu. Abychom šli s ním, že nám ukáže, kde je to. Tak jsme s ním šli, bylo to asi 1 míli cesty od nás. Až si ho naděláme, že nám pomůže sestohovat. Ale cesty tam nebylo, jen zas pěšina. Seno bylo krásné. Otci se nechtělo zůstat doma z práce, tak mu matka řekla, že je tedy poseká sama; byla mladá a silná, že je usušíme a že by je mohl sestohovat s tím Němcem. Šel jsem tam s matkou a dělali jsme seno. Šli jsme tam několikrát, než jsme je mohli dát do kup. Když jsme zas chtěli jít, děti začaly křičet a plakat, že doma víc samy nebudou, tak nezbývalo, než je vzít s sebou, chceme-li mít seno. Nejstarší sestre bylo 9 roků, vedla jednu holku, matka nesla nejmenší a já měl na zádech 1 malé a k tomu ještě jsem nesl ranec,

abychom měli co jíst. Vzalo to dlouhý čas, než jsme tam přišli. Pak jsme děti dali do chládku a začali se senem. Děti začaly plakat, že je štípou komáři, neboť jich tam bylo až černo. To jsme tak udělali několikrát, než bylo seno hotové k stohování. Potom otec zůstal doma z práce a onen Němec šel s ním a řekl, že ví, jak se seno stohuje. Ale otec pravil, jak to budeme dělat, když nemám žádný potah a že také tam není cesty. — "Ale to se sfiksuje fajn," povídá Němec. Vzal sekeru, usekl dvě tyčky, strčil je pod kupu sena a povídá otcí: Zvedni obě stejně jako já a pojď za mnou. Tak seno nosili až bylo toho skoro na půl stohu a začali stohovat. Ale než začali dělat stoh, povídá Němec, že musíme dát něco pod stoh, aby seno neshnilo, kdyby přišla voda z řeky. Vzalo to asi 3 dni, než byly 3 stohy hotové. Povídal onen Němec, že je toho dobře 4 tuny. Otec si chválil, jaké pěkné je seno, že ho bude dost pro krávu a ještě pro volky, které si chtěl koupit na začátku zimy, bychom si mohli něco stohovat a vozit.

Otec pořád ještě chodil do práce, matka a já jsme čistili a řezali dříví na palivo pro domácnost, že až pozdě na podzim otec přijde domů a koupí volky, pak budeme dělat dříví na prodej. Seno jsme měli, takže už to půjde snáze. Otec že zůstane s námi doma, chtěli jsme dělat dříví pro dráhu, neb tehdy v lokomotivách topili dřívím. Bylo laciné, 75c cord čili sáh, a to muselo být zdravé, rovné a pěkně složené hned vedle dráhy, aby je mohli snadno nakládat. Bylo to málo, ale přece lepší než nic.

Ale otcův plán se nesplnil. Na podzim přišly deště, voda v potoku stoupla a odnesla všechny stohy sena i ty kladky pod stohy. Tak jsme museli nad tím plakat. Co to byla za namahavá a těžká práce, než jsme to seno sklídili.

Toho podzimu otec volky nekoupil, neb seno bylo pryč a ke koupi bylo moc drahé a bylo ho

málo. Když bylo v zimě mírné počasí, tak jsem začal chodit do školy, ale bylo to 2 míle cesty lesem, abych se trochu chytil angličtiny. Viděl jsem kolikrát ve sněhu divné stopy dravé zvěře, ale zvěř jsem nikdy neviděl, ale že jsem se často zachvěl, k tomu se přiznávám. Příští jaro otec koupil pár volků, pak už zůstal doma a začali jsme čistit pozemek. To byla úmorná a těžká práce. Strašně velká dřeva, a ta se musela rozřezat na malé kusy, pak stahovat na hromady a spálit, neb nebylo odbytu na nic. — Mám v dobré paměti, když jsme s otcem chtěli řezat takového obra, že jsem přes něj neviděl na druhou stranu. Otec obrátil ručičku od pily shora dolů, tak jsem tahal pilu ze spodů a až byla trochu níž ve dřevě, pak ji zas dal, jak měla být. Pak zavázal kus šňůry na mojí straně pily, za onu ručičku a na konci šňůry zavázal špalík a za ten provaz se špalíčkem mně pomáhal tahat pilu moje nejstarší sestřička. Bylo jí něco přes 9 let. Byla to příliš těžká práce pro nás ještě děti, ale nebylo jiné pomoci.

Tak to šlo ve stejném tempu, až tak do půl léta. Tu jednoho dne, když jsme stahovali to krásné dřevo, přišli k nám dva cizí muži, opasek kolem sebe a v něm veliký revolver a s druhé strany lovecký nůž. Ptali se na něco, ale my jim nerozuměli. Otec povídá: Ich verstehe nicht! Jeden povídá: Ich spreche deutsch. Pak se smluvili. Povíдали, že si prohlízejí lesy a chtějí postavit pilu. Bylo to 2 míle cesty od nás, kde chtěli stavět, a řekli otcí, až budou mít pilu, že koupí všechno pěkné dříví od nás, abychom je víc nespalovali a jestli začnou v těch místech pracovat, co měli vyhlédnuté, že tam otec dostane práci, aby se tam přišel podívat. Pak asi tak za měsíc jsme šli v tu stranu, kde nám řekli, a oni už tam pracovali, čistili a rovnali místo pro pilu. Otec hned začal pracovat a chodil domů z práce. Pak už nám bylo snáze a lepší

naděje do budoucna. Ona společnost koupila všechny lesy v okolí. Začali sekat cestu ku dráze 2 míle daleko hustým lesem, aby měli lepší spojení s drahou Wisconsin Central.

Dráha jim udělala výhybku (switch) a pak tam postavila stanici, která je tam dodnes. Pak se začalo na stavě pily a ještě jiných budov, a to bylo ze samých menších klád spracováno, neb společnost zaměstnávala velký počet cizích dělníků, tak je musela stravovat a bylo třeba místa pod střechou. Než byla zima, začali řezat materiál na jiné stavby, postavili svůj store (krám) a později dostali poštu, neb vše pokračovalo rychle, ježto měli dost dělníků.

Roku 1882, téhož léta, když otec pracoval pro onu společnost začali přijíždět do Milladore vystěhovalci z Čech a z německých vesnic na hranicích Čech a Bavor. Češi se usazovali severozápadně a severně od Milladore, Němci zas západně, kde si utvořili německou osadu, která je tam podnes. V Milladore toho času byla jen stanice a jeden malý domek, kde bydlel agent dráhy, a bouda, v níž měli dělníci od dráhy vozík a náčiní.

Toho času přijeli bratři Frank a Matěj Doležalovi; koupili si každý dva stavební loty, neb již tehdy se pomýšlelo na založení české osady. Místo pro osadu a loty byly vyměřeny a darovány železniční společností Wisconsin Central. Matěj Doležal na svém lotě postavil hospodu; byla též postavena z klád. Ještě si dobře pamatuji, že když tahali klády na onu stavbu, bylo všude bahna, až teklo do holínek. Nato začal zas jiný stavět a pomalu osada rostla a při tom všem přijížděli pořád noví osadníci. Asi za dva roky nato již se mluvilo o kostele, ale okolí bylo chudé, neboť mnohý nový osadník si koupil pozemek na dluh, tak se to tlouklo, jak se dalo. Ale starý český lid, který byl zvyklý na chudé poměry v Čechách, vytrval. Čas ubíhal, děti přibývalo; jednalo se

abychom mohli dostat českého kněze, neb už jsme byli skoro jak ta zvířátka. Dopsali do La Crosse panu biskupovi o českého kněze. Poslal nám velebného pána Blaschke. Pro služby Boží nebylo jiného vhodného místa, než u jednoho osadníka ve světlici. Vše se z ní vystěhovalo a na stole udělali malý oltář. Tam sloužil vel. pán první mši svatou v Milladore. Při mši sv. nás napomínal, bychom vytrvali ve sv. víře atd., již si vše nepamatuji. Jak to bylo dojemné pro nás, že jsme zas jednou slyšeli po tak dlouhé době slovo Boží. Potom uděloval sv. křest, nepamatuji, mnoho-li bylo křtěnců. Po službách Božích začalo se jednat o stavbu kostela. Vel. pán povídal: "Když je to zde ještě chudobné, postavte si malý kostelíček, pak časem si můžete přistavět." Tak se také stalo. — Farmář, který vlastnil pozemek vedle obce, pravil, že dá zdarma místo na kostel a jeden akr pro hřbitov. Je to na pěkném kopečku blízko kostela. Pak se vyměřilo místo pro kostel a hned se začalo pracovat. Všichni jsme s velikou chutí pracovali, až se začal stavět jenom dřevěný. Ale ve všem je vlas. Někteří chtěli patrona sv. Jana a druhá strana sv. Václava, pak se na to hlasovalo pro sv. Václava a šlo to čerstvě dopředu, takže byl kostelíček brzy postavený. —

Ještě mám v paměti, jak se naše staré maminky radostně rozplakaly, že máme náš vlastní kostelíček. Byla to těžká práce a obětavost, neb jsme všichni byli chudí. Vel. p. Blaschke nás častěji navštěvoval. Jedenkrát povídal, že je zde hodně hochů a dívek, že by rád měl v kostele zpěv, bychom se ujednali mezi sebou, kdo by chtěl zpívat, až podruhé přijede. Když opět přijel, po mši sv. pravil, aby tam všichni, kteří chtějí, zůstali. Mně to bylo moc obtížné, neb jsme ještě žádné cesty neměli.

Toho času jsme neměli v kostele pohodlných lavic, pouze stlučené z prken, tak vel. pán si

ony zpěváky seřadil na lavici, vzal housle a začal A. Když tak držel zvuk, a chodil od jednoho k druhému, dva to dovedli, pak šel na toho třetího, ale kluk nic. "No, otevři hubu, abych tě slyšel jak to umíš." Kluk zas nic; pak šmytcem přimáčkkl na A A A, kluk se lekl, vyrazil ven a než napočtl 5, kostel byl prázdný a kluci pryč. Tak se tomu vel. pán musel zasmát.

Ale netrvalo to dlouho bez zpěvu, neb jak víme, Češi jsou milovníci zpěvu, tak ty naše maminky začaly, že by ony mohly samy zpívat, tak jak to bývalo v Čechách, a vel. pán tomu byl velice rád. Každou neděli jsme měli modlení a zpěv, když zde nebyl kněz. Postupem času vše se zvelebovalo a kostel a osada též. Starý kostel se prodal, byl už malý, osada rostla a osadníků přibývalo a mládež dorůstala. —

Roku 1927 jsme si postavili cihelný pěkný kostel a faru, máme svého kněze, ale Bohu žel, vše je anglické, neb my staří Češi se odebíráme jeden za druhým, takže nás starých pionýrů je už málo a mládež? Česky mluvit se stydí, tak je vše anglické a my Češi, kteří jsme ještě zde, musíme se jen dívat. Jak je to bolestné, když si vzpomeneme, jak těžko v nouzi a chudobě jsme zde založili českou osadu sv. Václava, a teď z ní máme ajryšskou.

Drazí Češi, kde máte českého kněze ve svých osadách, buďte mu věrni a děkujte Bohu, že nemusíte tak bolestně nést to pohrdání, tak jako se nám zde dostalo. Jsou zde katolické osady jen několik mil od sebe vzdálené, ale žádná česká. Nejbližší osada česká je 70 mil vzdálená v Antigo, Wis., kde působí vel. p. Emil Shimek, a ten časem na požádání našeho kněze k nám přijede a nám poslouží. Jak se vždy na něho s radostí těšíme, že zas po dlouhém čase uslyšíme naši nám milou mateřskou českou řeč, za což mu my zdejší Češi srdečně děkujeme.

Máme zde všady zavedené

elektrické osvětlení, telefon a cementové hlavní cesty, postranní cesty všude jsou vyštěrkované. Vládní cesta čís. 10 jde přes Milladore. Jsou zde pěkné farmy a stavby, sýrovny a mlékárny. Farmáři mají všechny možné stroje a pro zábavu auto, ovšem ne každý, jen malé procento, tak je to neuvěřitelné, jak to učinilo pokrok.

Roku 1884 otec již pracoval doma, čistili jsme pozemek a již jsme měli 3 nové sousedy, mého strýce s rodinou a pak ještě dva krajané také s rodinami. Tito 2 krajané si koupili vedle nás a strýcovi otec odprodal 40 akrů. Tam též byl malý dřevěný domek, a tak jsme si navzájem pomáhali s prací, neb byli ještě mladí a silní. Tak již jsme každý měl začátek do budoucna. Jak jsem již pravil, ona společnost, která měla pilu, zkoupila všechno dříví na klády, takže jsme už nemuseli všecko spalovat, jako dříve.

Toho roku v polovici srpna v noci se přihnalo strašné tornado, vzalo s sebou, co bylo v cestě. Bylo veliké štěstí pro nás, že nevzalo střechu s domku, neboť jsme měli přístavek na té straně, odkud přišlo, tak nám to zachránilo střechu. Bylo to něco hrozného. Strašné blesky a hukot, blesky šlehalo a k tomu liják. Otec toho rána odjel do města Stevens Point, tak jsme byli s matkou a dětmi sami doma. Matka povídá: "Dětičky to bude soudný den." Pamatuji si dobře, jak jsme plakali a vroucně se modlili, neb nad námi střecha praskala a déšť šlehal do domku, který byl pouze vymazaný hlínou a ta se rozmočila deštěm. Teklo dovnitř jako z konve. Matka povídá: "Vlezeme do sklepa"—že to bude jistější. Měli jsme sklep pod domkem. Tam jsme sedli do kouta, kde tak moc nebylo vody. Když se to přehnal, tak už jsme více nespali, neb byla i postel mokrá. Když se rozednívalo, ó Bože, jaké to bylo divadlo! Stromy vyvrácené s kořenů, přerážené, na všechny

strany rozmetané. Byla to hrůza se na to jen dívat. Toho času jsme neměli žádnou cestu, pouze pěšinu, — jak jsem již pravil. Matka plakala a my také, že nikam nebudeme moci jít, neboť všecko bylo svaleno. Místy byly až 4 neb 5 stromů na sobě. Povídám: "Maminko, já se podívám k strýci, jestli jsou všichni živi." Matka nechtěla, abych šel, že zabloudím, ale přece jsem šel. Vzal jsem si sekeru a jdu tím směrem, kde bydleli, neb slunce svítilo, tak jsem byl jist, že tam přijdu. Když jsem šel tím směrem, dělal jsem si na malých stromech, jež tornádo ušetřilo, známky sekerou, abych mohl jít stejným směrem. Přece jsem se tam dostal, ale místy jsem musel jít po čtyřech, neb stromy byly moc vysoko na sobě, neb tady stál les moc veliký a hustý. U strýčka byly všichni živi, žádnému se nic nestalo, ale zažili též smrtelný strach, neb tam už ten buran nebyl tak silný; táhl se od jihozápadu na severovýchod, tak nejsilnější vítr je minul.

Když jsem přišel domů, tak matka plakala a povídala, jak se otec dostane domů, když je to tak zlé. Nemohli jsme víc dělat, než čekat. Už bylo poledne a otec ještě nešel. Povídám matce, že jestli se pustil domů, tak jistě zabloudí, neb jsem již viděl, jaké je to hrozné jít půldruhé míle, když není cesty. Vzal jsem flintu postavil jsem se na vysoký vyvrácený strom a začal jsem střílet na slepo, pouze silné rány a jestli zabloudil a uslyší střelbu, přijde v tu stranu. Střílel jsem až hlaveň byla horká. Pak jsem čekal chvíli a zas střílel. To jsem dělal několikrát. Po dlouhém čase vyšel ale jinou stranou, nežli jsme chodívali. Zastavil se a hledí, kde je. Já na něho zavolal, a tu se ptal, kde je a co já tady dělám, proč nejsem doma? Až po dlouhé chvíli povídal, že zabloudil a nebyť střelby, že by byl někde zůstal ležet, neboť byl vysílený a hladový a slabý. Když se posílil, vypravoval, co viděl.

Tehdy jezdily pouze 2 vlaky,

jeden osobní a jeden nákladní. Osobní jel kolem jedenácté hodiny ráno západně a pak týž den asi od 4 hodin do 5 odpoledne jel zpět, a nákladní zas večer mezi 8. a 9. hodinou západně a zpět až druhého dne odpoledne. Když otec jel do Stevens Point, vzal odpolední vlak a večer sedl na nákladní, a pak chtěl zůstat do rána u p. Hofmana a pak jít domů. Ze Stevens Point vyjeli včas, ale asi po půl hodiny vlak zastavil. V tom se přihnal strašný vítr a bouře, že to zmítalo s vozem, pak za sto přestalo. Když přijeli do Milladore, lidé měli v domech světla, ale voda stála všude. — Agent od dráhy povídal, že měli strašnou bouři a veliký vítr a že se to hnalo od jihozápadu. Otec už nešel k p. Hofmanovi. Agent mu půjčil lucernu a tak šel po dráze k domovu. Kolem dráhy už byli usazení 2 noví osadníci. Ten první měl též světlo v domě, a u toho druhého, kde se chodilo podle něho přes dráhu k domovu, otec se chtěl zeptat, jak to bylo s tou bouří. Když přišel blíž, viděl jen samou vodu a žádné světlo v domě. Viděl, že střecha je s domu stržena a jak si posvítil lucernou, viděl, jak celá rodina sedí v koutě a pláče — a všude samá voda a tma. Vítr rozbil lucernu i lampu domácí, tak museli čekat, až bude den. Pak už otec nešel domů, až se rozednilo. Vypravovali mu, jak to bylo strašné, když jim střecha sletěla. Oni museli v domku zůstat pro ten veliký liják. Otec jim pomohl postavit kamna a několik trub sebrat, všecko bylo rozházeno. Trochu se ohřál a šel domů a přišel, jak jsem to již popsál.

Krátce nato jsme začali prosekávat pěšiny od jednoho souseda k druhému, abychom nebloudili. Na podzim jsme řezali klády. Společnost, vlastníci pilu, prosekala cestu k pile a začali vozit klády. To byla první cesta, kterou jsme měli k pile, ale letního času jsme ji neužívali, neb byla moc bahnitá a mokrá, jen pouze zimního času.

V příštím roce 1835 bylo moc sucho a pořád suché větry, tak jsme málo sklídili z úrody. Ke konci září jeden večer jsme viděli v západní stranu zář ohně a druhého dne již se přihnal kouř a šel právě směrem k nám. Otec a sousedé se šli podívat, jak je oheň daleko, ale nemohli daleko jít, neb kouř byl moc silný. Pak se vítr trochu stočil jiným směrem, ale dýmu bylo všude a štípal, že jsme měli oči červené a bolavé. Ted' na nás přišel strach a trápení, co budeme dělat. Pak se zas vítr obrátil směrem k nám, tak jsme vykopali jámu v poli, tam jsme chtěli dát brambory a nějaké zrní, mouku a jiné věci, pak zaházet zemí a jet pryč. Volky jsme měli doma, 2 krávy a tele jsme pustili do pole a slepice jsme nechali, kde byly; 2 prasata jsme měli v ohradě. Chtěli jsme se zachránit od smrti uhořením. Náš soused to dělal jako my, ale on měl ještě malý kus pole, nechtěl nechat prase doma, tak si je naložil a chtěl odvézt, ale než byl hotov k odjezdu, prase bylo zdechlé. Jaký to byl smrtelný strach, kdyby oheň přiskočil přes onu bahnitou cestu a šel tímž směrem jako my, tak bychom byli všichni udušeni a uhořeli, neboť jinam jsme nemohli. Ale když je soužení největší, Boží pomoc nejbližší. Vítr se otočil v jiný směr, pak se zatemnilo a začalo pršet. A tak jsme byli, chvála Bohu, zachráněni.

Jaké to bylo strašné, to si čtenáři můžete představit, ale musím doznat, že lesní požár nejde tak zčerstva, jako na prériích, když není hnán silným větrem. Ale ten dým je moc štiplavý a hustý. Toho času s ohněm bylo v našem okolí nejhůře, neb tady byl moc hustý les.

Ještě vám musím povědět jednu skutečnou událost za mého mládí. Jednou v létě, bylo to druhý rok po tom ohni, přišla moje sestřenice k nám, že by ráda šla něco koupit do Milladore, ale že se sama bojí. Bylo

to právě ve svátek, kdy jsem nepracoval, zdali bych sel s ní. Tak jako pravý kavalír, že půjdu. Když nakoupila, šli jsme domů po dráze. Jak už jsem dříve napsal, tehdy letního času okolo dráhy bylo vše zarostlé podrostem a malením. Jak jsme šli podle sebe, asi tak 1 míli od Milladore, najednou před námi 25 neb 30 kroků vylezl veliký černý medvěd, sedl si na pražce a koukal na nás. Holka, jak to spatřila, začala křičet a tahala mě za ruku, abychom utekli zpět do Milladore. Povídám: Nekřič, on nám nic neudělá. Tak jsme šli několik kroků zpět, ovšemže jsme se na medvěda dívali, ale já byl jist, když ho necháme v pokoji, že nic nebude dělat. Pak po chvíli se sebral a šel pryč, ale šel v tu stranu, kudy my musili jít domů. Ale bylo to asi tak 1 míli vzdálené od naší pěšiny. Holka začala plakat, že domů nepůjdu, že se bojí, aby nás neroztrhal. Vzalo to dlouhý čas, než jsem ji přemluvil a povídám: "Což nevíš, že mám sebou řeznický zabiják? Jen se nic neboj!" Když jsme šli lesem pěšinou, díval jsem se na všechny strany, a přiznám se, že jsem nevěděl, zda mám na hlavě klobouk nebo nic. Ale přiznat jsem se nesměl, už pak doma jsem se jí vysmál, že je bázlivá; nevěděla ale, jak se mně ježily vlasy. Tato příhoda je též pravdivá a mohu milé čtenáře doporučit na její sestru, paní Jos. Heany v Ashland, Wis. a ta by vám to dosvědčila.

Musím doznat, že po všechna první leta, co jsme zde byli, neviděl jsem žádnou dravou zvěř v lesích. Musel jsem chodit pro dobytek každý den, neb toho času jsme neměli dobytek v ohradě jako nyní. Dobytek chodil lesem kudy chtěl; tehdy nosíval na krku zvonce a dle toho zvuku zvonce jsme museli poznat, je-li dobytek náš anebo patří jinému. Často se stalo, že se dobytek našel, až druhého dne. — Často jsem přišel domů už za tmy a často se mi ježily vlasy za tmy v lese, když začaly noční sůvy

houkat, což nebylo příjemné. — Moje matka pro mě plakávala a modlila se, aby se mi nic zlého nestalo, neb mnohokrát se stalo, že se přihnala bouřka a vítr a déšť, když jsem byl pro dobytek v lese daleko od domova.

Když tak přemýšlím o těch prvních zkouškách, vím, že mě Anděl Strážný chránil, neboť, chvála Bohu, se mi nic zlého nikdy nestalo. Neměl jsem s sebou žádné jiné zbraně, než lovecký nůž v pochvě na pasu, dobrého věrného psa a hůl. Otec povídal, že flinta, kterou máme doma, je slabá na něco velkého, a velikou flintu, tu bys ani neunesl, a pak by se ti mohlo něco zlého přitrefit. Když teď si vyjeďu s rodinou v autu v ta místa, kdež jsem dříve chodíval přes ty lesy, již je všechno vzdělané na pěkné farmy, tak si vždy vzpomenu, jak jsem chodíval do Milladore na tanec a jak jsem se vezl v "autu" na tanec. Sestra mně vyžehlila košili a já jsem si složil boty a nedělní šaty do rance, dal po paži a šel pěšinou lesem půldruhé míle. Když jsem přišel ke dráze, tam jsem měl svůj "dressing room". Byla tam veliká kláda a ta měla velikou díru; tam jsem se převlékl. Ráno, když jsem šel domů, tak jsem to zas přeměnil. Tak jsem tedy jezdil v "autu" na tanec a měl jsem z toho good time. Ještě se musím vrátit k té společnosti, která vlastila pilu — jmenovala se Sherry Lumber Co. Pila, kterou původně postavili, vyhořela; pak postavili pilu velikou se dvěma pilami a ty šly celý rok ve dne v noci, takže bylo dost práce. Měli své elektrické osvětlení, tak měli vše zařízené pro svou hrabivost, ale pro dělnictvo to bylo tyranství, neb se pracovalo 11 hodin denně a při tom plat byl "královský" od 28 dolarů do 32 dolarů měsíčně beze stravy. Od nás bylo k pile dvě míle cesty. Když jsme chodili do práce, tak jsme museli vstávat ve 4 hodiny a pak o 5 hodinách již jsme museli být na cestě do práce. Nejhuře bylo zimního času, když

bylo moc sněhu, ale nebylo jiné pomoci, než trpět. Farma ještě nebyla dost vzdělána, aby se mohlo něco z ní utržit, a pak ještě zde nebyla žádná sýrovna anebo mlékárna; nebylo zde tolik krav, aby se vyplatila sýrovna, tak se chodilo do práce, ale při všem se také moc nezachovalo, neboť společnost neplatila penězi hotovými (cash). Měla pro svoje dělníky vlastní kupony a těmi se platilo, co se koupilo pouze v společnosti, ale jinde neměly ceny. Měli store (krám) a zásobu všeho zboží, ale také všechno bylo dražší než jinde. Tak dělník byl nucen u nich kupovat, neb peněz hotových neměl. Výplatu nikdy neměli, pouze na vánoční svátky a 4. července, to přece se dostalo něco cash, aneb když se potřebovalo něco, čeho oni neměli, tak jsme museli kolikrát i prosit, abychom dostali hotové peníze. Postupem času se všechno změnilo, a tak i zde. Když to nejlepší dříví se zpracovalo na pile, práce ochabla. Pak se začalo pracovat doma, dělat cesty a čistit a vzdělávat lesy na pole. S Boží pomocí a vytrvalostí vše se překonalo, takže teď máme dobré cesty, hlavní cesty cementové a postranní štěrkané a pěkné farmy, jak jsem již dříve pravil.

Tak, milí čtenáři, pověděl jsem jsem vám, co jsme zde zažili, ale odpusťte, že jsem nemohl vše dopodrobna vypsát, neb si vše nepamatuji, ale tyhle události si dobře pamatuji, neb ty půjdou se mnou až do hrobu, neboť na tak trapnou minulost se nikdy nezapomene. Některý čtenář si snad pomyslí, že je to novinářská kachna. Ne, není, je to skutečná a pravdivá událost.

S pozdravem na čtenářstvo "Hlasu" a "České Ženy", též pí. Jos. Heany v Ashland, Wis., aby také něco napsala, aby dokázala pravdu, jak to bylo s tím medvědem, kterého jsme viděli s její sestrou, jsem v účtě

Štěpán Beneš,
jednatel Hlasu a Č. Ženy.

SPILLVILLE, IOWA.

Na hřbitově při kostele sv. Václava ve Spillville, Ia., přibýly v jednom týdnu dva nové hroby. V prvním odpočívá vzorná choť farmáře p. Štěpána Fráni. Táž zemřela dávši život devátému dítěti. S jakými as city opouštěla rodinu tak čtenou! Nyní zastupuje místo matky nejstarší dcera Mildred, která studovala nejprv v Notre Dame Akademii v Omaze, poté v koleji Milosrdných sester v Cedar Rapids, Ia. Za půl roku mohla se státi učitelkou. Nastupuje svoji novou povinnost s nejlepšími úmysly a s důvěrou v pomoc Boží.

Druhý hrob kryje ostatky skromné, světu neznámé řeholnice, sestry Marie Dominiky Kotulové z kongregace Chudých Školských sester de N. D. Jejím rodištěm jest Popov u Štítne na Moravě, kde dosud žije její matka Anna a sestry: Marie a Františka. Sestra M. Ondřeja jest členem kongregace Sv. Kříže v Chorýně. Bratři Alois, Josef a Frank bydlí v Chicagu, sestra Anna ve státu Michigan.

V Pánu zesnulá ses. M. Dominika působila na různých místech, nejdéle—a sice 12 let—ve Spillville, Ia. Konala věrně své povinnosti jako domácí sestra téměř do poslední chvíle svého života. — V sobotu 15. února ještě uklízela po domě, vařila oběd a myla nádobí. Pojednou byla stížena tak hroznými bolestmi, že hned prosila o kněze. Po zaopatření obnovila řeholní sliby, jak to denně konávala, načež byla na radu místního lékaře odvezena do nejbližší nemocnice do New Hampton, Ia., — kde po šesti dnech skonala. Právem se dá souditi, že smrt její byla přechodem do věčné blaženosti; neboť ji nemocná přijala s dokonalou odevzdaností do vůle Boží, jak patrně z následujícího:

Když sestra zvěděla, že musí zůstat v nemocnici aspoň osm neděl, pravila: "Jestli Pán Bůh chce, abych takto trpěla osm neděl, jsem spokojena. Jestli si ale Pán Bůh přeje, abych ještě dvacet let pracovala pro kongregaci, budu ráda

pracovati. A kdyby mě chtěl Pán Bůh vzít k Sobě už dnes, jsem zcela ochotna jíti." Poté odprosila přítomné sestry spillvillské a žádala snažně, aby psaly dřívější její představené, že i ji pokorně prosí za odpuštění, čím ji snad kdy zarmoutila. Takto smířena s Bohem i s lidmi, klidně očekávala příchod Božského Snoubence. Oči měla stále upřeny na kříž. Vzbuzování dokonalé lítosti bylo posledním úkonem jejího pozemského života. Usnula klidně jako dítě na klíně matčině. I na ní se splnila pravdivost slov sv. Bernarda, že "osoba řeholní čistěji tráví svůj život, řidčeji klesá, rychleji povstává, opatrněji kráčí, častěji bývá milostmi obdařena, bezpečněji odpočívá, a s větší důvěrou umírá, rychleji se v očistci očisťuje a bývá hojněji odměněna."

Na pohřeb sestry M. Dominiky sešlo se veliké množství lidu. Bylo přítomno osm kněží: místní duchovní správce dp. J. P. Brož a jeho kaplan dp. Valentin Hlubek; z Protivína dp. V. Hradecký, jenž kázal česky, dp. V. Dostál z Fort Atkinson, anglicky; z Little Turkey dp. Dr. J. Baďura, ze Cedar Rapids dp. F. Hrubý, z Calmar dva kněží národnosti anglické. — devět sester z řádu sv. Františka se účastnilo pohřbu, jakož i čtyři sestry Naší Milé Paní ze Cedar Rapids, z Omahy pak provinciální představená ctih. Matka M. Gustava se svojí asistentkou ses. M. Qualbertou. A jak pěkné místočko vybral kostelní výbor na hřbitově pro tu v Pánu zesnulou nevěstu Kristovu. Zrovna u kapličky, ve které bývá jeden z oltářů při průvodu o Božím Těle. (Který v Pánu zesnulá sama k té slavnosti zdobívala.) Jistě mají z toho radost i příbuzní, jimž bylo možno se dostaviti na pohřeb, totiž p. Josef Kotula a jeho net' slečna Aněžka Kotulová. Jim i všem ostatním členům rodiny platí naše upřímná soustrast', v jiném ohledu však i naše gratulace, jelikož tak šťastně ukončila pozemský svůj úkol jejich dobrá dcera, sestra a teta, s. M. Dominika. Vřelý dík důst. duchovenstvu, ctih. sestrám Františkánkám a všem láskypl-

ným osadníkům spillvillským vyslovuji

Chudé Školské sestry de N. D.

HALLETTSVILLE, TEXAS.

P. b. P. J. K.! — Vážená redakce Hlasu a České Ženy! — Jsem pořád upomínána proč nepíšu. Je pravda, že jsem se trochu opozdila s dopisem, ale to mi zavinila moje maličká praneteř, jak psala pí. A. Petrová, neb taková malá osůbka dá mnoho zaměstnání a čím starší — tím horší. No konečně už odjela se svoji maminkou do svého domova a přiznávám se, že je mně moc a moc smutno. — Četla jsem dopis v Hlasu i v C. Ž. od dp. A. Raška, v němž píše o kompresu p. B. Stríže. Ano dp. souhlasím s vámi, že je to nekatolické zlehčovat věci, po kterých mu nic není. — Četla jsem tu hanu i v jiném časopise, a divím se, proč to člověk činí, vždyť' jemu z toho přece nevzejde žádná škoda. A i kdyby někomu neúčinkovaly ty kompresy; nejsme všeci lidé stejné povahy. Tak jak když člověk onemocní a zavolá si lékaře, lékař prohlédne toho nemocného a předepíše mu lék, když ten lék neúčinkuje, tedy předepíše lékař jiný atd. Když ten první neúčinkoval, tak proto se nemůže lékař odsuzovat, že ničemu nerozumí. — A tak je i s těmi kompresami. Ono si někdo myslí, že jak se napije dvakrát té radiové vody, že už musí být zdrav. Och, to nejde tak lehce. Já je též užívám už asi rok a půl a jiné vody se nenapiju, jen té radiové, a Bohu díky, nemohu si naříkat a děkuji Pánu Bohu, že aspoň si mohu svoji domácnost spravovat. Člověk, který už dodělává 74, jako já, ten už se nemůže moc stavět na kramfleky, a budu tu vodu pít a pásek nosit až do svoji smrti. A kdyby mi ani nic nepomohly, přece bych se neopovážila zlehčovat člověka, který ty věci prodává. A jak člověku chutná po té vodě jist. Povím vám případ. Jedna moje známá si stěžovala, že má velké bolesti v žaludku. Já ji nabízela, že jí dám každý den trochu té vody. Ona se ji napila asi dvakrát, a že prý nerada vodu pije atd. No já ji nenu-

tila. Ale za nějaký čas přišla, že abych ji té vody dala. Tedy jsem jí dala každý den kvart a netrvalo dlouho, bolesti přestaly, a jak si libuje. Může se každý u ní nato otázat, je to pí. Anna Fabiánová. To je hřích pomlouvat a zlehčovat druhého. — Ve staré vlasti byl jeden obchodník s grocerií a jedenkrát v něčem nevyhověl jedné takové, jak je v České ženě ta Klofarová. A ta se mu pomstila. Tázala se druhých, kde budou kupovat mouku. (Bylo to před některými svátky.) — Och, tam nechodíte, ten má moc špatnou mouku, ale jděte k druhému, to je vám mouka. Tak jich několik odvedla. Tomu obchodníkovi to bylo moc divné, že prodal tak málo mouky. Stěžoval si svoji matce a ta mu řekla: Musíš si předejit tu —, a jmenovala ji. Tak se i stalo. Obchodník se jí zalichotil a stálo z toho. A tak je to se vším. Lidská msta je prý horší nežli Boží dopuštění. Já žádného nenutím, ale píši jen o sobě. A Vám p. Stráž přejí, abyste hodně těch kompres prodal. Však vy mě znáte a já Vás též.

Počasí máme zde jaké si kdo přeje. V lednu jsme dostali pár pěkných zim. Inu nejsme na to zvyklí, tak jak přiletí něco od severu, už je nám zle. Ale vzdor tomu mají maminky všechny ty zahrádky pěkně zelené, všecké zeleniny až dost, a i podzimní brambory se pěkně urodily. Mně ovšem ne, poněvadž už zahrádku nedělám. Pokud jsem mohla, tak jsem byla velkou milovnicí zahrádky, ale už je konec. A pak nač? Jsme jen dva, já a synovec prodává to, tak přinese co potřebuji; ale ráda se dívám po zahrádkách. —

Pi. Nováková děkuje Vám za ty vaše krásné básně; já se Vám až obdivuji. Přijměte srdečný pozdrav jakož i všechny které si na mě vzpomínají, at' v dobrém neb ve zlém. Pán Bůh zaplat' všem. Též srdečný pozdrav zasílám pí. Šidlákové do staré vlasti v Něm. Brodě.

Vážené odběratelky a čtenářky Č. Ž. (ženského i mužského stavu) co tomu říkáte, abychom vy-

konali Bohu milý skutek. Přibližuje se den úmrtí naší drahé nezapomenutelné pí. Anny Dostálové, manželky váženého pána Dr. Dostála. Nepamatuji datum, ale asi 20. dubna bude den výročí jejího úmrtí. Co tomu říkáte, nezaslouží si ta zemřelá paní abychom jí uvili pěknou kytičku, tož abychom jí sebraly na mše sv. Děláme kytičky živým, proč bychom neuvili kytičku mrtvým, a zvláště naší nezapomenutelné pí. Dostálové, neb ona to byla, která nám založila naši krásnou Českou Ženušku. Ona dala první základ, na kterém základě spočívá Boží požehnání. Zajiště si myslíte jak to udělat? Dobře! Nikdo nám neukládá ani neporoučí, moc-li chceme dát. Kde je Vás více, složte se jak která můžete, a můžete to poslat do redakce "Hlasu", aneb které chcete pošlete to v pošt. známkách. Věřte tím uděláme velmi milosrdný a Bohu milý skutek. Odpočivej v pokoji moje drahá, nezapomenutelná krajanko a přítelkyně, Bůh ti dej lehké odpočinutí. — Mám zato, že se nenecháte žádná zahodit.

Dnes ráno jsem vstala z lože a hledím do sousedovic zahrádky, a tu vidím malé stromečky slívkové plně obalené květy, a já mám též asi čtyři stromky broskvové též plně květů. Ale je otázka jestli nám to ten p. strýček neslizne. — Do sv. Josefa je to pořád nejisté. No děj se vůle Boží.

Už jsem toho napsala dost — zase na chvíli odpočinek. — Se srdečným pozdravem na všechny dopisovatelky i čtenáře, (nesmím to mužské pokolení vynechat), se znamenám

Matilda Kafková.

PLATTEVILLE, WIS.

Čtená redakce "Hlasu" a "České Ženy"! — Přicházím s předplatným na Českou Ženu, a též píši pár řádků z okolí Platteville, Wis., jestli mi to p. redak. "Hlasu" nedá do koše, neb se nemohu rovnat našim českým dopisovatelkám a dopisovatelům pro mé stáří; v dubnu mi bude 79 roků. Byl jsem narozen ve staré vlasti ve Znosimi, kraj Tábor, asi hodinu

cesty od sv.-Václavského Blánika. Mnoho jsem slyšel o něm povídat co se tam přihodilo, zabralo by to moc místa, a žádné dopisy tam odtud nejdou, tak se nemohu nic dovědět. Už jsem tady v Americe 68 roků. V Čechách jsem chodil do školy 5 let, a zde v Muscoda, Wis., 3 měsíce. — Tady v Platteville není Čechů, tak jsem si koupil radio, abych slyšel na rozhlas české programy, a ono mně sklaplo. Za 3 měsíce jsem neslyšel ani jeden český. Ale každou neděli posloucháme dp. Chas. E. Coughlina celé ¾ hodiny. Takových řečníků by mělo být víc. — Ten se nebojí kongresníka John O'Connora. Pan Al. Smith, bývalý guvernér N. Y. není o nic lepší. Takoví katolíci by se měli stydět před jiným národem, neb jsou horší než lidé jiné víry. Ti pracují pro svou kapsu jako ti druzí, o chudé lidi se nestarají, ani o farmáře. Ale jak to vypadá, doufám že jim to dp. Chas. E. Coughlin překazí, že přijde nějaká změna. On pracuje pro Lemke bill, a to též dělá dp. Mikolášek z Dak. — Radil všem farmářům, aby se spolčili a volili to pro vlastní dobro.

Pozdravuji čtenou redakci "Hlasu" a "České Ženy" a všechny čtoucí. Č. Ž. přichází mi pravidelně včas, neb se jí nemohu ani dočkat, a to z toho "českého zákoutí" se mi zamlouvá, a obě druhé povídky od Vlasty Javorické.

Přeji všem čtenářům "Hlasu" a "České Ženy" požehnaný nový rok, a všeho čeho si přejí. Zůstávám váš věrný odběratel Č. Ženy.

Anton Pettera.

(Čtená redakce Hlasu a České Ženy, tady posílám \$2.75 předplatné na Českou Ženu a 25c na milion-centový fond, a \$2 na časopis Vincentinum.)

WOODBURN, ORE.

Vzpomínka na Svatou Klárisku z královského rodu. — Věčně strhujícím ideálem všech duší, toužících po vyšších oblastech duchovního života, je po všechny časy a bude až do skonání věků pokorná a čistá Panna Nazaretská. Šťastí této Panny panen, jež své srdce zasvětila králi králů, a svou ruku

podala slibem čistoty Nejvyššímu, je touhou a přáním všech duší, volaných Duchem sv.: "Slyš, dcero, viz a nakloň ucho. Zapomeň na svůj národ a domov, aby král zatloužil po tvé kráse: neboť Pán a Bůh tvůj On jest." (Ž. 44, 11, 12).

Dnešní doba nemá porozumění pro takové ušlechtilé duše. Není divu. Její hybnou silou nejsou ideály, nýbrž chtivost hrabatí bohatství, bez ohledu na druhé, vyšplhat se co nejvýš a pak se co nejvíce vyžít. Do tohoto shonu, neklidu a zmatku září nám z vůle Boží živé, pevné majáky víry a ctnosti, světic a světice Boží. Jsou útočištěm zbloudilých; jsou směrníci všem lidem dobré vůle. Jejich nepopíratelná velikost a práce pro blaho společnosti jsou skvělou obranou náboženství, jež vyznávali a z něhož čerpali sílu k svým největším dílům.

I naši požitkářské společnosti postavil Bůh na svícen taková světla zářící, naše národní světce, orientující nás pevně k jedinému cíli. Mezi nimi vyniká zvláštním jasnem princezna z královského rodu naší staré vlasti, odhazující pyšný diadém a beroucí řeholní závoj; královská dcera, vyměňující bohatý kment svých rouch za drsný, hrubý hábit dcer sv. Kláry; Anežka Přemyslovna, odmítající ruku císařovu a zasvěcující se tvrdému odříkání z lásky k Ukřižovanému. — Vrat' me se na chvíli o 654 let do středověku. Zajdeme na nízký břeh Vltavy, valící k moři březnové přivaly jihočeských vrchů kolem útulku klářísek na Františku v královském městě Praze. Je 2. března 1282.

Všechn lid se tam hrne, spěchá, valí v zástupech. Na všech lících spočívá smutek, z očí chudiny se řinou hořké slzy. Koho oplakává tento lid? — Umřela mu snad jeho královna? Více než královna! Zemřela mu matka a světice. Někdejší královská dcera Anežka a pak "starší sestra" klářísek, Anežka, dřímá nyní svůj věčný sen, vystavena na márách v chrámovém kůru. Pokorné klářísky konají u jejího těla střídavě čestnou stráž. Oči mají zarudlé pláčem, ale jejich zřetelnicemi pro-

bleskuje jas naděje. Pláčí nad svou ztrátou, ale doufají, že budou dál chráněny s nebes svou milovanou abatyší. — U mříže do kůru tísni se zástupy lidu. Modlí se za ni a modlí se k ní. Necítí hrůzy, jež se zmocňuje srdce v blízkosti mrtvol. S obdivem vdechují vůni kvetoucích růží, již je pln kostel nyní v březnu. Všichni jsou přesvědčeni, že božský Snoubenec Anežčin dosvědčuje tak zázračně nebeskou vůni jejich ctností.

Ta vůně je symbolem celého jejího života. Je to vůně růží plamených a růží sněhobílých, znamení lásky k nebeskému Ženichu a znamení čistoty. — Ideálem apoštola, ba každého křesťana je podle sv. Pavla: býti takovou vonnou květinou, jež vydechuje vůni ctností Kristových. "Jsme Kristovou vůní libou Bohu mezi těmi, kteří bývají spaseni, i mezi těmi kteří hynou." (2 Kor. 2, 15.) — Málokdo vyplní toto přání apoštola národů. Anežka Česká je splnila. Celé ovzduší, v němž žila, podporovalo nadpřirozený rozkvět její duše. — Spatřila světlo světa na královském Vyšehradě r. 1208. Již po třech letech vidíme ji na klíně sv. Hedviky, kněžny polské. U ní, matky chudých a trpících, naučila se jistě dobročinnosti a lásce k ubohým. Snad již tehdy vyslovila slib věčného panenství, zřikajíc se tak sňatku pro ni chystaného. — Malá divenka chápe svou neskalenou duši velikostí oběti, a ukládá si z lásky k Ježíši Kristu na kříži umrtvení nad své síly. — Ze společnosti sv. Hedviky vrací se po smrti polského králevice, jemuž byla zasnoubena, znovu do Čech a uchyluje se k řeholním pannám premonstrátek v Doksaněch. — Anežka je po druhé zasnoubená, tentokrát korunnému princí Jindřichovi, synu mocného Bedřicha II., ale Prozřetelnost ji znovu osvobodila od této léčky. Nyní ji již nic nezdrželo v jejich snahách o vyšší věci, skryté před většinou lidí. Když se ucházel o ni sám císař německý Bedřich II., a na svůj trůn ji zval král anglický, odmítla rázně oba nápadníky a hledala ochrany svého panenství u samé hlavy křesťanstva, papeže Řehoře

IX. A obávaný císař již si netroufal ji obtěžovat, ba nabídl se jí za ochrance její čistoty. S láskou k Bohu spojovala lásku k bližnímu. R. 1233 postavila - sama netušíc - trvalý pomník své lásky k bližnímu, špitál řádu křižovníků. České Assisi, založené jí na nábreží Vltavy r. 1234, vzalo za své, ale řád křižovníků přečkal šťastně bouře staletí. — Když obětovala vše, co měla, z lásky k Ježíši Kristu, obětovala ještě sebe samu — na oltář lásky Boží. — R. 1235 na svátek Zvěstování Panny Marie slaví se sedmi pannami, dcerami z předních českých rodů, svůj vstup do pokorného řádu klářísek. — Jdou všechny ozdobeny jako nevěsty. Je to jejich zasnub s božským Ženichem. Za nedlouhou dobu vstoupí s Ním v nerozlučný mystický sňatek — slavnými sliby.

Čtyřicet dvě leta prožila Anežka ve svém klášteře. Léta odloučení od světa, odříkání, modlitby, ale též leta plná požehnání pro království, jež tolik milovala. Osvícená s nebes dávala šťastné rady svým příbuzným, českým panovníkům, byla obratnou prostřednicí mezi Čechami a Římem, byla matkou chudiny, těšitelkou trpících. V podvečer svého života za útrap od braniborských žoldnéřů stala se andělem útěchy svému lidu.

Nadešel rok 1282. Měl býti její poslední v zemi vyhnanství. Po třetí neděli postní vážně onemocněla. Sestry i lid — vše bylo znepokojeno. Ona však zářila štěstím. Toužila již být rozdělena a býti s Kristem. Těšila jak matka své pláčící družky.

Celou noc z prvního na druhý březen mluvila k nim, čím dál radostněji a nadšeněji. Když skončili z rána 2. března bratři Františkáni hodinky v kůru, a když začal kněz konat nejčistší obět Beránkovu, dohořel celopal jejího panenského života a ona zesnula v té chvíli tiše v Pánu.

Pohřben, jenž následoval po 14 dnech, nebyla zahlazena požehnaná památka na svatou klarisku z rodu Přemyslovců. Katolický lid český začal se brzy dovolávat v

Rimě jejího svatořečení. Bohužel, za brutální doby husitské zpuštěno bylo její dědictví, české Assisi, ztracen její hrob, zatlačena do pozadí i vzpomínka na ni. V r. 1932 v jejím jubilejním roce, jejího blaženého odchodu na věčnost se obnovila vzpomínka na ni. Letos má vysoce vznešeného přímluvce v Jeho Eminenci Kardinálu Pražském. První jeho prosba k Svatému Otci při jeho povýšení na kardinála platila Anežce Přemyslovně. Kéž Bůh vyplní přání Jeho Eminence, aby byla brzy postavená na oltář celé církve jako vzor hrdině, obětavé, panenské lásky k Ukřižovanému Spasiteli. — Těž každý český katolík měl by si považovat za čest a povinnost seznámiti se dokonale s životem této kněžny-klárisky, uvést ji ve známost u svých přátel, buditi o ni zájem v novinách. — Taková drobná práce bude vděčným příspěvkem k uskutečnění jejího svatořečení.

Právě jsem dostala pěkný kalendář od pi. Marie Votýpkové, díky zaň, a s tím balíčkem se vypořádáme. Nemíním mít nějaký zisk z toho. Dobrá věc se chváli sama, je třeba jen lidí na to upozornit, aby se přidržovali více přírodních léků a měli je při ruce, když se nemoc dostaví. — Těž Vám pi. Leblingerová děkuje za listek. Máte pravdu, že by si lidé ušetřili více peněz kdyby věřili v "Nonat." Než doktoři nemoc rozeznají, bývá obyčejně pozdě, a na konec se obracejí tam kde měli začít hned. Kdyby si lidé zvykli aspoň v zimě vypít třikrát v týdnu na noc hrníček horkého thé od pi. Votýpkové, nemuseli by tolik kašlat. Pro kašel v kostele není slyšet někdy ani slovo z kázání. — a kdyby měli vždy po ruce 'Nonat', nemuselo by být tolik otravy krve, neb tisíc příležitostí se naskytne denně k poranění. (Pan Zemla jednou psal, že "Nonat" vytáhne i káru z "dyče.") Vidíte jakou má sílu. Tož chraňme své drahocenné zdraví dobrými léky.

S pozdravem,

Anna S. Trnáček.

("Katolík" se prosí o laskavé otisknutí.)

OPRAVA OMYLU.

V různých novinách se objevila zpráva, že sestra choti čsl. presidenta je představenou kláštera v Horažďovicích. Něco pravdy na tom příbuzenstvu jest, ale věc se má přece jen trochu jinak; proto se osmělujeme ji vysvětliti pro případ, kdyby se snad někdo o ni blíže zajímal.

Pan president E. Beneš má v kongregaci Školských sester de N. D. tři příbuzné. Dvě z nich jsou jeho sestřenice, třetí je tak zvaná druhá sestřenice. Všechny pocházejí z Královic u Plzně.

Školské sestry de N. D.,
Omaha, Nebr.

V ZAJETÍ V ÚNORU 1936.

V zajetí? Zde v Americe? Jak to? Vždyť přece není žádná válka! A přece! Ta letošní zima bojuje krutě proti lidem i proti těm tvářím. Zbraní má s dostatek: sníh a mráz konají dobré služby. Její mráz tvoří náledí, na němž si lidé údy lámou a hlavy rozbíjejí. Tu zas proměňuje vodu v led nejen venku, ale i v potrubí, takže se vody nedostává. Spousty sněhu zasypávají místy lidská obydlí a nedovolují z nich vyjiti ani k nakoupení nutných potravin. Tu a tam tvoří tak vysoké závěje, že jich automobily, ba ani vlaky prorazit nemohou bez velké, dlouho trvající námahy. Odtud pocházejí tolikrát zpoždění vlaků nebo i nucené prázdniny v některém "zajetí."

Na popeleční středu vracely se dvě osoby z návštěvy v severovýchodním cípu Iowy do Nebrasky. Nebylo jim však dopřáno doraziti včas na místo určení. Sotva ujely asi třetinu cesty, snad i méně, bylo jim spojení s Nebraskou nadobro znemožněno. Vlak se neobyčejně opozdil. Kolik toužebných pohledů bylo z nádraží vysíláno směrem, kudy měl přijeti vlak Greatwestern dráhy! Prodáváč jízdních lístků musel míti při nejmenším Jobovu trpělivost, aby mohl zodpovídati otázky všech, kteří se chystali na další cestu. — Konec všech konců byl: "Vlak se blíží, ale dnes už na jih nepojede." A nejelo se dnes ani zítra, ba ani

pozejtří. Jindy se čekává 4½ hodiny, tentokrát přes 60 hodin, než-li se jelo dál.

Co asi tomu říkali ti, kteří byli vypraveni na cestu? Všelicos. Konečně uznali, že jim nezbývá leč nastoupiti cestu do "Vrátilova." Ano, ale což ty Nebrasčanky, co s těmi? Všichni na nádraží se o ně starali. Nikdo nechtěl odejiti domů, dokud se nedoví, co se s nimi stalo. Ten radil to, onen ono, až konečně jedna dobrá paní hádanku prakticky rozluštila. Zjedнала "taxi", a na své útraty dala ty "osiřelé" zavézt do nemocnice "St. Joseph's Mercy Hospital", v Mason City, Ia.

Jak to přijde, že se o ty dvě, všem úplně neznámé, každý tolik zajímal? Byly to snad bohaté oděné dámy, slavné umělkyně, herečky a těm podobné veličiny? — Nic podobného! Lidé ctili v nich posvátný stav řeholní, jež prosté černé roucho jejich prozrazovalo. Takto se dvě české Notre Dame sestry octly v zajetí na dobu neurčitou. Bylo to ovšem trochu jiné zajetí, než v jakém byli na př. čeští vojáci v Rusku za světové války. Také netrvalo léta, nýbrž jen něco přes tři dni, ale i ty se zdály býti zajatým dosti dlouhé. Konečně v sobotu posledního února byly již mezi svými k nemalé radosti celé N. D. A.

OMAHA, NEBR.

Ctěná redakce! — Prosim za uveřejnění tohoto poděkování v České Ženě. — Tímto plním slib a děkuji Pánu Ježíši, Panně Marii, Matce ustavičné pomoci, sv. Josefu, sv. Františku mojí sv. patronce, sv. Judovi Tadeášovi, sv. Antonínu a i ostatním sv. a světicím Božím, za vyslyšení mé prosby. Posílám \$2 na sirotky, aby se modlili za všechny dušičky v očistci. — Děkuji laskavě za uveřejnění mé prosby.

Čtenářka České Ženy.

EL RENO, OKLA.

P. b. P. J. K.! — Ctěná redakce České Ženy! — Když tak čtu ty krásné povídky a také ty zajímavé dopisy z celých Spojených Států a z té vzdálené České země, velice

mě vše zajímá a všim se potěším a přemýšlím, jak krásné jest číst české novinky jako jest Česká Žena. Mnoho dobrého čtení si můžeme vybrat a se poučit, a naše srdce k Pánu Bohu věrněji obrátit tím krásným čtením v České Ženě. Mohla bych psát jen chválu, a to přece by čtenáře nezajímalo, zajisté již tu chválu všichni vědí. Chci přece něco nového napsat, ale co? Vždyť člověk skoro nemůže myslet, při takové zimě, jakou již máme přes 3 týdny; jak se řekne "zero weather", párkrát pod "zero." Člověk musí mít jen naspěch, aby teplo si udržel. Mně jest dobře, já se v té kuchyňce zahřívám. V duchu myslím na ty ubohé lidi, kde jsou sněhem zasypaní, jak se dočte v denních novinách. Také se objevuje hodně nemocí, zvláště u malých dětí. Jsou to starosti rodičů, zvláště matky — potěš Pán Bůh!

Před 2 týdny jsem navštívila starostlivou matku, měla synáčka 6 měsíců starého, který byl v nebezpečí, takže lékař nedával naději na život. Já tu paní nemohla potěšit slovy—jen nadějí a důvěrou v Pána Boha. — Vzala jsem Lourdskou vodičku, kterou mi darovala moje přítelkyně. Tou jsem chlapečka pozhledla, neb již se zdálo že se s námi rozloučí—jen za malou chvíli. Ale Pán Bůh vše řídí podle Svě sv. vůle. Chlapeček za několik dní se uzdravil. O, jaké se zázraky dějí, jen že jich někdy ani nepoznáváme. — Také touto cestou chci Pánu Bohu a Jeho matičce veřejně poděkovat, díky, které já zajisté dlužím. Prosím ct. redakci za uveřejnění, jestli uznáte, mě pravdivé povídky.

Když můj bratr byl vojákem ve Francii, modlívala jsem se k Panně Marii, aby se přimlouvala, by můj bratříček se nám šťastně domů vrátil. Modlitbička malá, také malinká obětavost, která byla jen malinká kvítečka před sochu její, jsem dala, takže se mi zdá vše jen maličkostí vzpomínat na tu malou obětavost k počtě Panně Marii. — Ale považte jaká krásná odměna? Bratříček se nám vrátil. Rodiče, sestry, bratři, s velikou radostí jsme ho vítali. Jakou radost jsem

měla, s potěšením jsem s ním rozmlouvala. Ptám se ho: Pověz mi všeho co nejvíc. Za ten dlouhý čas, co jsi byl vzdálen, tak tiše sedíš a málo mluvíš, — jsem mu domlouvala. — V ten čas si bratr vzpoměl, a začal mi vykládat.

Krásná příhoda se mi stala. Byl jsem při strojním dělu poháněčem muly. Takové strojní dělo a mulička byly mi k potěšení. Když jsme si s vojíny do skupiny posedali při kempování, muličko přišla, dala znamení, že již mě našla, — totiž přišla přímo ke mně. Příhodilo se jednou, že mulička na mě zapoměla. Řekl jsem vojínům, že tentokrát musím já jít, mulička vyhledat. Šel přes kopce, doly, pustiny, nic jiného neviděl, šel dál a dál až již sobě myslil, že tady snad ani lidská noha nevkročila. Co najednou viděl? Oltář, na něm sochu Panny Marie, před ní na oltáři kvítí. Pak se na mě bratr "zahleděl." Nato dále povídal: — Jenom si pomysli, kde se jen to kvítí vzalo. V pustině oltář a socha, to by se ještě stalo, jen to čerstvé kvítí na oltáři mě překvapilo. — Já pro díky a radost promluvit ani nemohla. O jak krásný příběh a památka pro mě. To jen sám bratr mohl vypovědět jak byl překvapen. Díky Pánu Bohu, Jeho matičce Panně Marii za vše. — Bratr již je na věčnosti. Prosím Vás čtenáři této povídky, která jest pravdivá, byste byli tak laskavi a vzpoměli ve svých modlitbách za dušičky mých drahých — otce a bratra, kteří oba dva odpočívají vedle sebe na hřbitově v Mishak, Okla., a také se blíží jejich narozeniny o svátku sv. Josefa, který jest patronem obou dvou. Odpočinutí dej jim, o Bože, at' odpočívají ve sv. pokoji.

Ještě si dovoluji připsat maličkou modlitbičku, která jest mi milá. Zní takto: O můj nejhodnější, milovaný Ježíši, bych svou vděčnost a zádost-učinění za mou, mnohonásobnou nevěrnost dokázala, daruji tobě srdce své a celou sebe Tobě věnuji. Amen. Tříkráte se ta modlitba opětuje. Ještě pěkně prosím paní a p. Josefa Petrákovy z Ludington, Mich., by laskavě poslali mně píseň k Panně

Marii, kterou jmenovali ve svém posledním dopisu, zní: Ona bydlí za horama, a to Maria Krista Pána, na moji adresu, která jest uvedena dole, a také známky Vám pošlu, jen co od Vás píseň obdržím. Můj dopis se prodlužuje, tak končím s přáním všeho dobrého od Pána Boha Vám, ctěná redakce České Ženy, také celé čtenářské rodině České Zenušky, a také moji mamince, která jest na návštěvě u sestry Agnes v Tishomingo, Okla. — Pozdrav rodině do Texasu. — S Pánem Bohem!

Žofie Zvonek,

208 S. Evans St., El Reno, Okla.

VAL. KLOBOUKY, ČSL.

Ctěná redakce, milí čtenáři a čtenářky České Ženy! — Chci napsat zase pár řádků z toho mého nového domova - z Valašských Klobouk, a dát s Bohem mým známým tam za mořem v Shelton. — Už se nesejdeme, jak jsem Vám slíbila. Proč žádný nepíšete? Anežko Z., a ty Matildo B. napište něco, já bych psala více, ale až toho budu víc vědět z Klobouk. Posavád' mně není ještě smutno po Americe.

Prozatím musím ukončit, budu psát později více. — Anna Janošková napiš, však jsi slíbila, že se necháš brzy vidět. — Pozdrav zasílám rodině Petrovičové, Žiškové, Zvonkové, Boluškové z Long Hill, a také rodině Bláhové v New York. — Ještě pozdrav p. redaktorovi, všem čtenářům a čtenářkám zasílá

Mařka Šiltová.

GREAT FALLS, MONT.

Ctěná redakce České Ženy! — Po delším čase chci opět napsat něco do milé Č. Ž. z naší Montany. — Nejprve se zmíním jakou máme letos zimu. Byla dosti ucházející až do února — ale únor začal s pořádným blizardem, a rtuť v teploměru se stěhovala pod nulu, kde zůstala přes tři týdny, a střídavě klesala až na 50 st. pod nulou. Asi deset mil odtud měli 60 st. pod nulou.

V roce 1916 byla podobná zima, okna byla zamrzlá skoro 6 týdnů, a sněhu spousta. Byli jsme tenkrát

na domovinu, a jednu neděli jsme se vydali k vzdálenějším sousedům na návštěvu. Naši nejbližší sousedi jeli též. Paní P. měla tenkrát strach, aby ji nezmrzla vejce ve sklepe, tak je vzala do stavení a uložila do peřin. Ten večer přišel takový strašný blizzard a zima asi 60 st. pod nulou, tak že jsme domu nemohli až druhý den odpole. Sněhu bylo pod kolena, a paní P. našla vejce v peřinách zmrzlá. To léto potom hodně přišlo, a úroda byla všeho hojná. — Doufejme, že tomu bude i letos podobně — což všem farmářům přeji.

Nedávno byla v Č. Ž. zmínka o poutním místě Chlumečku. Též v onom článku bylo, že by se mělo o Chlumečku více psát. Až dosud také nikdo neučinil, proto chci napsat něco já. Bylo mně asi 10 roků, když jsem šla po prvé s procesím na pout' na Chlumeček — a pak jsem chodila po mnoho roků. Jednoho roku měl můj otec bolest pravou ruku, a mrzelo ho, že nebude moci dělat kříž, neb nemohl rukou hnout. Na Chlumeček se přece vypravil a při mši svaté ho napadlo, aby udělal kříž. Pomalu zvedá ruku a k radosti pozná, že ruka je zdráva a žádnou bolest více necítil. Než jsme vešli do Chlumecké svatyně tak já s babičkou jsme se od tatínka oddělily — a po mši svaté když jsme se zase sešli byli jsme překvapeni, že otec má kabát oblečený — neb dříve měl kabát jen přehozený přes rameno. — Babička hned děkovala Panně Marii za uzdravení tatínka a radostí jsme plakali. Bývala to opravdu radost plovat na Chlumeček a přeji si, abych ještě jednou mohla místo ono navštívit a k Panně Marii Chlumecké se pomodlit. Věřím v moc modlitby, neb mám důkaz že moje modlitba byla dvakrát vyslyšena, o čemž napíši někdy jindy.

Dnes bych se Vás milé čtenářky chtěla zeptat jestli se některá nepřipravujete k návštěvě staré vlasti příští léto — aneb nebude-li pořádána nějaká výprava. Dá-li Pán Bůh zdraví, a vše půjde dobře, tak bych se letos do Čech podívala. — Proto bych ráda věděla zda-li někdo pojedje a kdy — bylo

by veseleji, kdyby jeli někteří Češi. — Ctěnou redakci a všechny čtoucí zdraví a vše dobré od Pána Boha v tomto roce přeje

Čtenářka z Montany.

NEW YORK, N. Y.

Ctěná redakce! — Sděluji Vám, že dne 9. února oslavil zdejší spolek ssv. Cyrila a Methoděje 25. leté jubileum založení spolku. Ráno při půl osmé mši sv. přistoupili členové spolku ku sv. přijímání, a večer toho dne oslavili jubileum v naší školní dvoraně. Napřed byly předneseny případné řeči, a to od dp. Ludvíka Hlobila, rektora naší osady, dp. Boh. Matějí, řiditele spolku, p. Vincence Koldy, velkopředsedy I. Ú. Jednoty, který přijel až z Clevelandu, p. J. Kratochvíla, zakladatele spolku, a p. Jos. Fencla, předsedy spolku. P. Ed. Shultz, advokát, syn p. Jos. Kratochvíla, oznámil dějiny spolku, pak vydání a příjem. Pak následovalo krásné divadelní představení 'Dcerušky pana Berušky'. Obecenstvo, které zaplnilo velkou místnost, bylo tou hrou uchváčeno neb herci, kteří jsou též členové spolku ssv. C. a M. dali si na té hře záležeti, a tak pobavili svými výstupy a zpěvy obecenstvo, které neskrbilo smíchem a potleskem. Již vícekrát se na jevišti osvědčili, proto ta velká návštěva i těch, kteří k nám se nehlásí. Minulou neděli zase Dramatický spolek sv. Cecílie sehrál krásnou lidovou hru "Vesnice zpívá", kterou přivezla z Čech pí. Frant. Hejlová, když byla se svým manželem navštívit své rodiče. Každému se ten kus a provedení jeho líbilo, neb byl v něm uveden do starého kraje, kde ztrávil své dětství, a kde se mu připomíná vše, co mu bylo a je drahé. Herci jako by byli na jevišti vyrostli, a ty české libivé zpěvy a tance na srdce lidské hřejivě působí. — Sláva všem našim ochotným hercům. — Večer pak po obě neděle byla při pěkné hudbě taneční zábava. Příští středa bude popeleční neb škarredá středa, tak budeme muset dělat zas dobrotu, a přicházet ve středu večer, a v neděli odpoledne na postní pobožnosti. Také v ně-

kterých kostelích před nedávnem začala pobožnost tak zvaná "Zázračný medálek" — "Miraculous medal." Jeden večer v týdnu v 8 hodin je kázání, pobožnost k Panně Marii, zpěvy věřících. — Též jsou čtena poděkování od věřících, kteří touto pobožností dosáhli vyslyšení svých proseb, a pak je požehnání s Nejsv. Svátostí. Po sv. požehnání je přijímání členů. Původ té pobožnosti dala sama Nejbl. Panna Maria když se zjevila ctih. služebnici Boží, Sestře Laboure a nakázala ji, by nechala razit medálky, které sama naznačila jaké mají býti. Na jedné straně je Panna Maria Neposkvr. početi, od jejich rukou jdou papsky (milosti). Na druhé straně je písmeno M, a dvě srdce pod písmenem. Jedno Nejsv. Srdce Pána Ježíše a druhé mečem prokřtěná Panny Marie. Slibila, že kdo bude ten medálek s pobožností na sobě nosit, že toho člověka vezme pod Svou ochranu. Pobožností se mnoho věřících účastňuje.

Dne 13. února se stalo politováníhodné neštěstí. Malý kousek cesty od našeho českého kostela je kostel pro Itály "Naší Paní Miru". Z toho kostela pořádá spolek Nejsv. Jména "Ježíš" taneční zábavu v blízké místnosti, 59 ul. a Lexington Ave. V přízemí se nachází čínský restaurant "Lums", a jiné ještě obchody, nad těmi byla velká místnost pro zábavu, a asi v 9:20 hod. večer začal oheň v obchodě s prádlem, a rozšířil se na zábavní místnost. Někdo řekl přítomným, že je "Fire" oheň, ale oni to vážně nebrali a zůstali až když plameny se draly do místnosti. — Tu začala velká panika, a každý se tlačil k úzkým schodům by zachránil život. Na té cestě někteří upadli a druzí po nich šlapali. Do studené noci vybíhali bez kabátu, jen jak byli. Z kostela Naší Paní Miru byl přítomen 29-letý kněz, dp. Rosso, který zachraňoval druhé, ale sám pak byl popálen a pošlapán na prsou. — Náhodou šel právě kolem jeden vlp. z našeho kostela, když oheň propukl, a běžel pak do Itálského kostela to oznámit, a vzal s sebou sv. oleje k poslednímu pomazání. Když se

vrátil k ohni tak již tam bylo více kněží, kteří udělovali sv. svátosti popáleným, kteří byli doneseni do blízkého velkoobchodu s nábytkem. Asi 9 ambulancí přijelo by odvezli do nemocnic raněné a popálené. 7 lidských životů padlo ohni za obět', a okolo 40 bylo popáleno. Jeden Číňan byl již zdrav zachráněn venku, a tu si vzpomněl že nechal v registru peníze, tak se pro ně vrátil, a tam uhořel. Peníze tam zůstaly nepoškozené v registru, a on pro ně ztratil život. Ještě mnoho lidí chtělo přijít, ale na štěstí přišli pozdě.

Letoší zimu máme ale pravou zimu zimoucí. Již několik týdnů máme sníh v ulicích, který zledovatěl mráz, a cesty jsou ledově hrubolaté, takže povozy se klátí ze strany na stranu. Mnoho lidí bylo též na těch klouzačkách raněno. Město již stálo několik milionů odklizení sněhu a ledu, ale práce jde velice pomalu. Dělníci dostávají 50c za hodinu, ale většinou nečině stojí. Dá Pán Bůh že s nastávajícím jarem ty ledy slunečním teplem roztají. Zde lidé říkávají když čekají mráz, že ze západu již je k nám na cestě, že se již žene k nám. — Tak již končím s mnoha pozdravy na Vás a ctěné čtenářky, a také čtenáře.

Aloisie Vaněček.

WOODBURN, OREGON.

Březen za kamna vlezem;
duben ještě tam budem,
máj, půjdeme v háj.

Tak dlouho se nebudem ohřívat za kamny, aspoň ne v Oregonu. V lednu tu bylo velice krásně, už je hodně malin namotaných na drátech. Únor začal trochu tuho, není tu 50 pod nulou jako na severu, ani ne snad na nule, ale stačí abychom se třepali zimou, protože tady bývá obvykle mírné počasí. Sněhu tu nebylo, mrzlo na holo, až 18 února napadlo trochu sněhu, ale dlouho nepotrvá. Portland je 35 mil od Woodburn. Soused tam byl před několika dny a říkal, že tam mají sníh a větší mrazy než tady.

Pochvala patří slečně Helence Machovec z Le Roy, Minn., za její pěkné dopisy v "Katolíku." —

Jste hodná, že se nestydíte za češtinu, zastáváte matinku jak v domácnosti tak i ve psaní. Povolání Vám neuteče, ale maminku nic na světě nenahradí. Kéž by takových dcerušek bylo, pak bychom se nemuseli bát že české katolické listy zaniknou. Přijměte upřímný pozdrav, a matince Vaši přeji by se brzy uzdravila, neb její dopisy byly vždy hledané.

Též Růžena Hudeček pěkně píše a básní i kuchařské návody podává, jen pokračujte dále. Je to pěkné, když je v katolických časopisech hodně dopisů. Též osady mohou být hrdé, kde pěstují českou hudbu a divadla. To už je o čem psát a čím se chválit. Za to tady jsme ubozí, že se nemůžeme zmocni ani na divadlo, a přece kolem 40 rodin by též něco dokázalo — kdyby chtělo. Masopust se blíží ke konci a tady o něm nevíme. Škoda že Baltimore je tak daleko, tam jste chlapíci, můžete si dopřát "Ústřicové hody" co mohlo dělat jen Jeho Veličenstvo. — Nedivte se pí. Troch, že se mi po Baltimore stýská, Vy sama jste o to pečovala, abych se do každého českého divadla dostala. Brnkla jste do telefonu: "Mám lístek pro tebe" a už se jelo. Doufám pevně, že se tam k Vám dostaneme, nebo aspoň blíž. Mnozí lidé touží po Oregonu, a když se sem dostanou tak se jim nelíbí deště, rádi by jeli zpět odkud' přijeli. Každý stát má své vady. Když je krutá zima na severu, není ani tady teplo. Jedna přítelkyně z Baltimore mi psala, že noviny nazývají Oregon rájem květinovým. (Před několika dny jsme tu též měli květy na oknech.) Ovšem květín je tu dost, a ovoce též, když kvetou maliny a jahody. Vypadá to jako když je popráší sněhem. Pí. Kozáček v Idaho, jestli budete číst můj dopis, přijměte můj pozdrav. Proč pak jste nedojeli až do Oregonu, když jste o něm tolik let blouznili? Píšete, že se Vám všem stýská po Coloradu. Ne nadarmo se říká, že je člověk potrestán tím, čeho si nejvíce přál.

Blíží se nám svátek sv. Josefa, pěstouna Pána Ježíše a ochránce Blah. Panny Marie. Kéž by byl i naším ochráncem zvláště v hodi-

nu smrti.

Snoubence Boží Rodičky!

Jak růže spanilá když v Jerichu
v poušti vůni sladkou tiše
rozlije,
tak v nitra žár ti láskou hřejivou
plál rajskej úsměv Panny Marie.

Zrak nevinný jsi denně stápět
směl
v jas Jitřní Hvězdy s blahou
radostí,
že snoubencem jsi Boží Rodičky
a strážcem věrným v štěstí,
v žalosti.

Již v ráji spolu s ní se raduješ
a sláva její blaží Tvoji líc.
Hle! Čechů rod jí slavný
vzdává hold,
pojd' s námi Snoubence své
milé vstříc.

Až v den soudný nás Andělé
probudí
a my k soudu se ubírat budeme,
bud' s námi také, svatý Josefe,
ved' nás do náruče Panny
Marie.

Ctěná redakce mi laskavě dovolí opravit chybu v posledním mém dopise. Psala jsem že v roce 1933 se začal bourat starý kostel a ne v roce 1935. Dále sděluji čtenářům, kteří si přáli, abych fotografie Woodburnského kostela zaslala otisknout do Č. Ž., nemohly být otisknuty, ježto ctěná redakce nemá patřičné k tomu rytiny. — S pozdravem,

Anna S. Trnáček.

("Katolík" se prosí a laskavě otisknutí.)

MISHICOT, WIS.

Ctěná redakce České Ženy! — Osměluji se napsati několik řádků do ctěného Vašeho časopisu. Bydlíme ve Wisconsinu již přes 25 let, ale takovou zimu, jakou máme letos, jsme ještě nezažili. — Počasí za poslední čtyři neděle jest více méně pod nulou, což by nebylo nejhorší, ale ty spousty sněhu všude navátého, že není již více místa, kam jej odhazovati. — Sněhové pluhly konaly z počátku na cestách a silnicích dobrou službu, ale nyní když jest tak mnoho sněhu po obou stranách cest na-

kupeno, jsou prostě bezmocny, a většina jest jich polámaných. Právě slyším radiovou zprávu, že v blízké Two Creek osadě, asi 3 míle od nás, jsou lidé více než 10 dní velkými závějemí odříznuti od ostatního světa, a žádají za dodání potravin, kterých mají již na mále. Cementová silnice vede podél této osady, avšak že jest to blíže Michiganského jezera, jest tam tolik sněhu naváto, že ani sněhové pluhy zvané "Caterpillar", nemohou nic dělati. Zde v Michiganu jsme za posledních 14 dní obdrželi poštu pouze dvakrát týdně, neb denní doprava jest nemožná.

A nyní abych obrátila list. Potěšila nás vzpomínka v České ženě, naší dobré přítelkyně pí. Hynek Jášovy z Malabar, Fla. Bud'te ujištěna, že nám doposud v myslí tkví ony milé okamžiky zažité ve středu Vaší rodiny. Můj muž často říká, "Což pak asi dělá pan Hynek J., rád bych si s ním pohovořil." Pan Jáša je bodrý, vzdělaný Moravan, který žerty svými nikoho nezarmoutí. Ty vaše pomeranče a rajčata by nám teď přišly vhod, a ani za to vaše teploučko bychom se nestyděli. Rozšafná vaše maminka, pí. Bohatá nám poslední psala, že jste opět byli obdařeni princem, tedy dejž mu Pán Bůh zdraví a štěstí, at' se zdaří po tatinkovi, a at' se stane příštím guvernérem Floridy. Ráda bych si též pohovořila s paní Bohatou, ona dobrá duše nevěděla, co by pro nás byla snesla, když jsme u nich zakotvili jako úplní cizinci, a ona nám hned plně důvěřovala, jako bychom se byli znali od maličkosti. Na takové chvílky se hned tak nezapomene. Konečně musím prozraditi, že manžel pí. Bohaté, je expertem ve výrobě medoviny. Manželé Bohatých přišli do Floridy z Nebrasky as před 24 lety, a dnes se nemusí bát žádné deprese. Na Floridu a milé tam přátelé často vzpomínáme. — Srdečný pozdrav redakci, jakož i všem čtenářkám i čtenářům České Ženy zasílá

Mrs. A. J. Jedlička.

CLEVELAND, O.

Čtená redakce! — Prosím uve-

řejněte tyto řádky v České ženě. Tímto plním slib učiněný, a vzdávám dík Nejsv. Srdci Pána Ježíše, Panně Marii, Matce Boží, sv. Josefu, sv. Anně, a sv. Terezičce za vyslyšení mé prosby. — Posílám \$1 na sirotky, by se za mě modlili, aby byla moje prosba vyslyšena.

Vaše odběratelka L. H.

OSOVI, ČSL.

Čtená redakce České Ženy a milí čtenáři! — Po dlouhé době dovoluji si Vám napsat pár řádků. Všechny Vás srdečně zdravím a hodně pište, neb všichni rádi dopisy čteme. Jen se prosím Vás podle mě neřid'te, to by ta naše Ženuška byla prázdná, neb já jsem jedna z těch, jež ráda čte a neráda píše. Ale když Č. Ž. přijde, pak musí všechna práce stranou, — a když někdy opravdu nemohu číst, alespoň z většího to musím přelouskat. Česká Žena je velice krásná a pro mne velice vzácná, za což děkuji srdečně panu N. v Kansas. Přijměte ode mně srdečný pozdrav i celá Vaše rodina. Poslala jsem Vám před časem dopis, tak nevím zdali jste jej dostal. Až budete moci, tak mi prosím Vás zase něco napište. Českou Ženu půjčuji zde několika rodinám a všem se moc líbí, a ještě řeknou: Škoda že není každý den jedna. Já bych ji taky snad stačila přečíst. Už dostávám Č. Ž. několik roků, ale až jednou přestane, to se mi bude moc po ní stýskat. Já jsem se se mi zdá — rozešla se že nevím ani kdy přestat, tak se na mě pane sazeči nezlobte; zas Vás tak brzy nebudu zlobit.

S pozdravem na čtenou redakci a všechny čtoucí zůstávám

"České Děvče."

CHICAGO, ILL.

Čtená redakce! — Přiloženě zasílám předplatné na Č. Ž. Zbytek je pro Hessounův sirotčinec. Promiňte, že jsem to dřív nezaslala, nemohla jsem.

V České ženě dne 22. února měl p. Fr. Teplický dopis, ve kterém radí ženám jak mají jednat, jestli mají muže opilce. Je to rada dobrá, ale nehodí se pro každý

případ. Můj muž se také opije, a já bych ho ráda uložila, jenom že spaní je poslední věc na kterou on tenkrát myslí. Nic mu není vhod, podle jeho rozumu všechno je špatné. Žena je ta nejhorší v celém městě, děti jsou špatně vychované, a domácnost zanedbaná. — Aby svým slovům dodal váhy, bouchá do stolu a nábytku obyčejně v noci až sousedy budí. Nejde dřív spát až něco rozbije, a vidí ženiny oči do krve uplakané, a děti také jsou přestrašené a naříkají. Domluvy nic neplatí. Říká, že si na to vydělá. Tak to trvá 2 až 4 dni. Pak týden neb dva je z něho hodný člověk, a potom se to opakuje. Pane Teplický, jakou radu byste měl pro takový případ? Nehádám se s ním, jak Vy radíte, a přece to nepomůže. — Takový muž utratí velké peníze za pití, ženě a dětem dělá hanbu, a potom vyžaduje úctu a lásku a sám se tak zahazuje, že každý slušný člověk se mu raději vyhne. Nešťastná žena opilcova. Děvčata, když se miníte vdát, hleďte, aby váš hoch byl střdmý a byl dobrým katolíkem. S takovým můžete očekávat spokojený život. Nemusíte se bát že Vám bude bránit chodit do kostela a děti po katolícku vychovat. Kde jinde by se našla útěcha, když člověka něco trápí. V kostele tam se mysl uklidní a nabere posilu k dalšímu žití.

Čtenou redakci a všechny čtenáře srdečně zdraví

Smutná odběratelka.

CHICAGO, ILL.

Čtená redakce, milé dopisovatelky a všichni čtenáři! — K povšimnutí stojí článek v "Hlase" s ohlavením "Z kanceláře Národ. Svazu Česk. Katol. v Americe", ve kterém se zve k účasti na 8. sjezd Nár. Svazu, který se má konati v Chicagu ve dnech 9. až 11. června 1936. Při nedávné schůzi N. Rady zavítal do Chicaga ndp. Msgr. Old. Zlámal z Cleveland a příležitostně přednesl zajímavou přednášku na rozhlase pod záštitou Czech Arts Radio League, ze stanice WEDC dne 17. února. — Jak přednáška nasvědčuje, nejd. Msgr. Zlámal je výborný řečník.

Nebude snad zde od místa, když vzpomenu, že za času světové války, kdy účastnil se ndp. Msgr. O. Zlámal zájezdu s první výpravou do Československa, na zpáteční cestě učinil zastávku v osadě P. M. Ustavič. Pomoci v New Yorku, kde měl přednášku o válečných poměrech v Československu. Členové výpravy počtem tři, všichni tehdy nosili vojenskou uniformu. —

Dovolují si zde uvést ze shora zmíněného článku referát o stati z pera dp. dr. Arnošta Žižky, neb soudím, že poučné a zajímavé čtení hodno jest přečísti dvakrát, ano i vícekrát. Dp. dr. Žižka vypravuje o činnosti, kterou vyvíjí mezi školními dětmi na radiu, a zdůrazňuje, že chceme-li, aby naše mládež se nám neodcizila, musíme pro ni něco konati. Takové veřejné vystupování jest vzpruhou pro děti i pro rodiče, neb ti jsou stejně hrdými na to, jak jejich děti jsou snaživými, a česky se rády učí. V semináři sv. Prokopa v Lisle, jsou vychovávání budoucí kněží pro české osady, a ti hlavně oceňují nutnost znáti náš lid, by mohli ve svých osadách za pomoci znalost české řeči, historie a kultury národa našeho s osadníky pracovat. Z toho lze seznati, jak veliké oblibě těší se radiové rozhlasové školní mládeže, jakož i rozhlasové pořádané pod záštitou Czech Arts Radio League, a Dist. Svazu Českých Katolíků.

V neděli, 16. února poslouchali jsme u nás radiové programy. Ráno o půl dvanácté účinkovaly dívky z osady Panny Marie Svatohorské. Dívky program započaly písní: "Tluče bubeníček, tluče na buben"; pak přednesly několik říkánek a příležitostnou báseň: — "Obět' pro vlast", kterou bez chyby odříkaly a zazpívaly pěkně česky americkou hymnu: "Vlasti má, tebe jen." Večer o půl osmé předveden byl řečnický program o výhodě dobré znalosti české řeči.

V úterý 18. února účinkovaly školní dívky z osady sv. Cyrilla a Methoděje. Dívky přednesly kratší divadelní výstup z dětství Jiřího Washingtona a odříkaly několik

básniček česky a zřetelně, začej jim patří dík a uznání všech našich posluchačů.

V sobotu 22. února byl program rozhlasu "Národa"; byl bohatě vypraven. Tři pěkné písně sopránovým hlasem zazpívala pí. Anna Kraus-Jandová. Její krásný, čistý zpěv líbil se jistě všem ctěným posluchačům. Zvláště hezky zněla píseň: "Nezapomeň, že jsi mou jedinou". — Příjemným, zvukným, každému našemu radiovému posluchači známým hlasem rozhlašuje obchodní oznámky p. Jaroslav Šmejkal.

V neděli 23. února o půl dvanácté dívky z osady sv. Víta zase předvedly ctěným posluchačům zábavný program. Radost' je poslouchati všechny české dívky účinkující na rozhlase. Večer o půl osmé byly předneseny na rozhlase proslovy o významu a důležitosti českého deníku "Národ", o kteroužto soutěž zajímá se naše širší česká veřejnost.

V úterý 25. února předvedly pěkný program školní dívky z osady blah. Anežky České. Dívky bezvadně přednesly básničku ku počtě Jiřího Washingtona s názvem: "Poslední památky Jiřího Washingtona."

V časopise Přítel Dítěk jsou pěkné dopisy od školních dětí. Dopisy jsou psány slohem vlastním na základě jejich zkušeností, nabytých buďto doma v rodině, kde dítkám dostane se povzbuzení od rodičů, starších bratrů a sester, po případě i dědečka, babičky aneb strýčka a tetičky, a ve škole, kde ctihodné Sestry učitelky též jsou dítkám nápomocny i v dopisování. Ve škole mimo učení, dívky učí se rozmanitým zábavním hrám, provádějí divadla a zvláštní práci s dítkami si dají cti. Sestry, aby je připravily pro veřejné vystoupení na radiové přednesy. Nyní záleží jen na naší české širší veřejnosti oceniti jejich nadání a schopnosti v osvojování si naší mateřské řeči.

S pozdravem na všechny čtenářky. Anna Kurtinová.

Největším dobrodincem katol. tisku je ten, kdo jej řádně sám platí a mezi přátely rozšiřuje.

DETROIT, MICH.,

Čtenáři tohoto listu se jistě pamatují, že náš vldp. Josef Janeček byl při 30. generálním sjezdu I. Ů. J., odbyvaném v Cleveland, O., jmenován čestným velkokaplanem téže Jednoty. Nemýlím-li se, je to první čestný velkouředník I. Ů. J. Po sjezdu náš vldp. máje za to, že tato záležitost je odbyta, poděkoval delegátům a velkouředníkům za toto vyznamenání a my, členové spolku sv. Štěpána, hrdi na toto vyznamenání našeho duchovního správce, též jsme mysli, že věc je odbyta.

Avšak, jaké bylo naše překvapení, když předseda spolku, br. Ant. Čubr, obdržel od velkopředsedy, br. Vincence Koldy, krásný diplom, který toto jmenování potvrzuje. Co teď? Jak ten diplom odevzdat? To je přece něco velice významného, a my u nás v Detroit, ve věcech, které se týkají našeho vldp. Josefa Janečka, jsme vždy k činu ochotni. Br. V. Kolda sám psal, aby chom to odevzdání diplomu vykonali při nějaké příležitosti, a ta příležitost se brzy dostavila. Zrovna se stalo, že v pondělí, dne 3. února, byla schůze spolku sv. Štěpána I. Ů. J. Br. předseda Ant. Čubr, než by se vldp. Jos. Janeček dostavil (on nikdy schůzi nevynechá), zahájil schůzi a vysvětlil členům, oč se jedná. Ujednáno tedy, aby se vldp. Jos. Janečkovi diplom odevzdal slavnostně, to jest, aby se uspořádal večírek a spolek sv. Štěpána aby se o vše postaral. Tajemník oběslal členy spolku: sv. Štěpána, Katol. Sokola a spolku sv. Anny J. Ž. A. Tyto naše ženy se s radostí uvolily připravit nám večíři a přinést pečivo.

Náš vldp. farář ovšem o ničem nevěděl. Slyšel, že se cosi chystá ve spolkové místnosti, ale důstp. Josef Hlaváček, jeho kaplan, mu řekl, že ženy, které právě toho odpoledne měly schůzi, mají nějakou besedu. A tak, když pro vldp. faráře úředníci spolku sv. Štěpána přišli a vysvětlili mu, oč se jedná, byl nadmíru překva-

pen. A překvapit našeho vldp. faráře není maličkostí, ale tentokrát se nám to skutečně podařilo! Následovala večeře, která pozůstávala z českých jaterniček (našeho vd. pána zamilované jídlo), které udělal náš pokladník, br. Vojtěch Drnek, takto uzřenář a výborně byly připraveny našimi kuchařkami ze spolku svatě Anny a Katol. Sokolic.

Po chutné večeři předseda, br. Ant. Čubr, odevzdal krásný diplom našemu oslavenci s pěkným a významným proslovem a tajemník, br. Emil Vecheta, přečetl přípis k tomu zaslaný bratry velkouředníky. Vldp. Jos. Janeček byl skutečně mile překvapen, neboť, jak jsem již dříve napsal, myslel, že celá ta záležitost je již odbyta. Zatím byl mu poslán diplom, co se týče umělecké práce a provedení, nádherný, přímo skvostný. Vldp. farář pak promluvil a objasnil, co to znamená, pocházející z české národnosti pro nás všechny a vřele poděkoval za uspořádaný večírek k jeho počtě. I my, členové spolku sv. Štěpána, upřímně děkujeme velkouředníkům I. Ů. J. za toto významné, za tento diplom pro našeho milovaného duchovního otce, a jsme hrdi na to, že byl prvním, kterému se této počty dostalo.

Chci zde napsati jen pár slov k tomuto vyznamenání. Náš vldp. Josef Janeček je znám všem Čechům a Slovákům v Americe jako vzorný kněz a veliký vlastenec, a my, kteří jsme s ním spolupracovali po dlouhá leta, známe jej nejlépe. Nedávno se dožil 50tiletého jubilea svého kněžství, a to je sama o sobě událost, přes niž se nedá přejíti bez povšimnutí. Byti 50 roků knězem, i kdyby takový kněz nevykonal nic zvláštního, je veliká věc. A což teprve náš vldp. Josef Janeček! On byl a je knězem, který si získal velikých zásluh o svatou církev katolickou a vlastencem je, jakých je málo! Co on vykonal ve prospěch národnosti, o tom by se dala napsat celá kniha! Byl vyslán roku

1922 s misí do Československa a jeho práce pro osvobození naší staré vlasti, stojí zde jako zářný příklad a vzor všem Čechům a Slovákům v Americe. Osada naše sv. Jana Nep., jím založená, je ve vzorném pořádku jeho zásluhou a pod jeho vedením, a my osadníci svatojanští, členové Katolického Sokola a Sokolic, spolku sv. Anny a zvláště členové spolku sv. Štěpána, se skláníme v hluboké úctě před jeho šedinami a provoláváme mu naše hřímavé "Zdař Bůh!" a mnogaja, mnogaja ljeta!

Emil Vecheta.

(Také my k zaslouženému vyznamenání se strany velkouředníků I. Ů. Jednoty vdp. Jos. Janečkovi srdečně blahopřejeme.— Pozn. red. Č. Ž.)

OWATONNA, MINN.,

26. února 1936.

Ctěná redakce! Sděluji Vám smutnou zprávu o smrti paní **Teresie Kubátové, roz. Wackové.** Zemřela tiše v Pánu, zaopatřena sv. svátostmi umírajících, v úterý, dne 4. února, o 1:40 hod. ráno, doživši se 53 roků svého věku, v nemocnici v Princeton, Minn., kde podstoupila vážnou operaci, po níž za 3 dny zemřela. Provdána byla za p. Emila Kubátu v Mora, Minn. Tělesné její pozůstatky dopraveny byly do Owatonna, kde byly v sobotu, dne 8. února, po zádušní mši sv., již obětoval nejdůst. p. Msgr. Jan Pivo v chrámu Páně Nejsv. Srdce Páně, uloženy na místním hřbitově Nejsv. Srdce Páně.

Paní Teresie Kubátová, rozená Wacková, narodila se v Dolní Dobrouči, v kraji Chrudimském v Čechách, dne 2. února 1883. a přistěhovala se do Sp. Států dne 1. dubna 1905. Usadila se ve Steele okresu, Minn., kde bydlela až do svého sňatku s p. E. Kubátem. Manželé se odebrali do severní části státu Minnesoty a bydlili několik let v Mora, Minn.

Jejího úmrtí oplakávají její manžel, synové Eduard a Vojtěch; dcery Ludmila a Marta, všichni žijící v Mora. Dále od-

chodu jejího želi její bratr Antonín Wacek, žijící v townshipu Sommerset, čtyry sestry, z nichž jedna žije v Československu a je provdána za Josefa Spinlera a tři žijí zde provdané jedna za p. Jana Schillera, druhá za p. Adolfa Buryšku a třetí za p. Petra Ryšavého.

Všem těmto pozůstalým, zarmouceným příbuzným zesnulé pí. Teresie Kubátové vyslovujeme hluboce cítěnou soustrast', zvláště její dětem a panu Ant. Wackovi, našemu příteli a horlivému jednateli "Hlasu" a "České ženy". Zesnulé pak dej, o Pane, radost věčnou, at' odpočívá v pokoji!

YOAKUM, TEXAS.

Tak bude velký "Český den" při Texaské 100leté oslavě při deváté výroční slavnosti "Tom-Tom" v Yoakum dne 5. června. Je již vše v proudu pro největší a nejskvělejší "Český den", pokud zde kdy byl v celém Texasu při letošním "Tom-Tom" v Yoakum". Naše obchodní komora má 400 obchodníků-členů. Tito zvolí každý rok těleso 35členné, jež tvoří "Tom-Tom" výbor, a pak tento výbor zvolí ředitele. Pro všechny návštěvníky je vše zdarma, kromě jídla a tance. — "Tom Tom" výbor vynaloží několik tisíc každý rok pro tuto slavnost. Nejsou placenými náhončími, a nežádáme od žádného aby přispěl na slavnost. — Náš český právník, p. Emil J. Motis, je ředitelem "Českého dne".

Je to dvacátý rok, co okolo Yoakum pěstujeme rajská jablčka, a každý rok v Yoakum slavíme tuto oblíbenou slavnost "Tom Tom", na počest sbírání rajských jablíček v širokém pásmu při Yoakum, kde bydlí tisíce našich rodáků. Letošní "Tom Tom" bude okázalejší a důstojnější následkem toho, že je to 100 roků, co se stát Texas osvobodil ze jha mexické vlády, a proto jsme na počest této 100leté oslavy též položili základ "Tom Tom Centennial" slavnosti, která počne Českým dnem v Yo-

kum, dne 5. června.

Poslední tři roky "Tom Tom" slavnosti v Yoakum se dobře vydařily. Řídili je Meyer Handelman. Poté Raška a náš český právník p. Emil J. Motis a jiní, a že docílili toho největšího úspěchu, tak i letos "Tom Tom" výbor ustanovil tyto tři pány, aby měli hlavní úlohu při letošním "Tom Tom". Pan Motis byl ustanoven předsedou výboru a obřadníkem daleko široko známých a oblíbených závodů českých hudebních sborů, které budou závodit o ceny na velké platformě na hlavní ulici Yoakumské na Český den, dne 5. června, právě v poledne po dlouhém průvodě. Je pozváno celkem 30 nejlepších českých kapel z 12 sousedních okresů, aby se podílely v tomto zápase českých kapel, a mezi hrou zazpívá malý Larry Dobbs, vnuk p. Motise, který již tři roky zpívá na tomto programu a též zpíval z radiové stanice YOKM. Letos tedy to bude největší a nejskvělejší slavnost, co kdy město mělo, při 100leté oslavě "Tom Tomu" v Yoakum. Očekává se, že bude přítomno více než 40,000 návštěvníků, a více než 25,000 našich rodáků z celého Texasu. To bude pohromadě zase našeho českého lidu! To bude líbezná česká hudba v průvodě, v kontestu českých orkester, v tanci "Besedy" a pak v českém tanci tisíce párků na ulici Yoakum po oba večery. Kde se otočíte, bude český lid, česká veselost a uslyšíte českou řeč, a českou hudbu na všech ulicích v Yoakum při "Českém dni", dne 5. června. Zajiště, že budete přítomni s námi na tento významný den.

Letošní průvod bude okázalejší než jindy. Přesně o 10. hodinách půjde po ulicích města Yoakum a bude znázorňovati časy v Texasu, jež byly před 100 roky; pak ten pokrok od té doby do nynější. Na velkých autech se povevou v průvodě naše české kapely, které budou obveselovati celé město líbeznou hudbou. Očekává se, že všechna historická

místa v Texasu budou zastoupena. Vše bude úplně zdarma. Po průvodě, hned ve 12 hodin v poledne, bude ten slavný kontest českých kapel z velké platformy na hlavní ulici Yoakum, a ponese se jejich zvuky celým městem rozhlasem. Kontest českých kapel bude trvati 2½ hodiny a pak obřadník, p. Emil J. Motis, vyplatí hotově šest cen nejlepším orchestrům, které soudcové doporučí. Hned po závodech bude se tančit na hlavní ulici města Yoakum český tanec "Beseda" v národních krojích a budou se podílet kolonie z 12 českých osad v Texasu, a též nejlepším se vyplatí odměny v hotovosti. Večer pak bude korunování královny, její slavný tanec a pak obrovská česká taneční zábava na hlavní ulici, při které budou účinkovati kapely, jež obdržely dvě ceny. Průvod malých dětí bude druhý den. Výbor se těší, že budeme mítí přítomné guvernéry ze tří států a jiné vynikající osoby z Texasu a odjinud. Tedy na shledanou na "Český den" v Yoakum, dne 5. června!

Zpravodaj.

NOVÁ PRAHA, MINN.

Aby čtenáři a čtenářky nemyšleli, že jsme v té zasněžené Minnesotě již zmrzli, chci podat několik zpráv z naší matičky Prahy.

Asi v polovici ledna přihnala se na nás chladná vlna, a teploměr stále klesal, takže mnohé dny byl v tomto okolí až 35 stupňů F. pod nulou a nad ní se víc než měsíc vůbec nevyškrabal. Při tom často sněžilo, a několik dní byl i silný vítr, takže závěje byly místy tak veliké, že ani těžké silniční a železniční sněhové pluhy nemohly po několik dní je prorazit, a tím jak poštovní, tak i jiná doprava vážla, ale dle všeho jinde to asi bylo ještě horší, ježto dosti často projel našim městečkem vlak jiné železniční společnosti, neboť své trati nemohly vůbec použít.

Zásoby uhlí se rychle tenčily, ale skutečný nedostatek v této části státu nebyl. Teprve v polovici minulého týdne se vše počalo lepší,

a poslední tři dny slunce mile hrálo, a sníh se počal pomalu ztrácet. Ale v noci začal zase padat, a pokračová-li to do večera, bude zase vše zasněženo, jenže tentokrát zima jest mírná; teploměr jest asi na 30 st. nad nulou.

V sobotu a v neděli, ve dnech 22.-23. února, konal se zde sjezd Státní Rady K. D. státu Minnesoty, a vzdor nepříznivému počasí dostavilo se 23 pánů delegátů. — Několik odvětví však zůstalo nezastoupených.

V sobotu o desáté hodině účastnili se páni úředníci a delegáti společně mše svatě, a pak hned zahájen byl sjezd, ve spolkové místnosti naší výstavné farní školy. S malou přestávkou k vůli obědu a večeri, pracovalo se až do 8 hodin večer, kdy odebrali se všichni do dvorany této školy, kde místní Dramatický Kroužek "Praha" ku počtě pp. delegátů sehrál pěknou veselohru "Ferdinand spí", pod řízením svého znamenitého řiditele, pana Jiřího Parkoše. Hra byla mistrně provedena a všichni herci a herečky si zasluhují pochvaly a uznání, čímž obecnost také neskřblilo, neb pro potlesk a veselý smích posluchačstva museli účinkující dělat malé přestávky. Takové aplausy jsou jako elektrická jiskra pro herce, a oni tím lépe hráli. Úprava jeviště byla přímo skvostná. Návštěva po oba dny byla hojná, a nebýti toho, že boční cesty dosud jsou neschůdné, byla by síň bývala přeplněna. — Jaké oblibě těší se náš Dramatický Kroužek viděti z toho, že již několikrát byl pozván do Owatony, Minn., což jest asi 50 mil, a také si přáli tamní osadníci, aby toto divadlo tam bylo sehráno. Ale 16. února byla taková krutá zima, že se nemohli na tak dalekou cestu vydat, a teď, v době svatopostní, se taková hra dávati nesluší, ale nepochybně sehrají ji tam po velikonočních svátcích, neb jak se dovidám. Owatonští poslali sem delegaci za tím účelem, aby si tu hru zajistili.

Doufám, že úspěch tohoto divadla bude jim pohnutkou, aby ve své činnosti neochabovali. Jest to ušlechtilá zábava, a ježto výtěžek

je vždy pro naši osadu, mají osadníci krásné pobavení a ještě i užitek. —

Státní sjezd se ukončil v neděli pozdě odpoledne, a většina zástupců odejela téhož dne domů. — Příští sjezd bude v sousedním městě Montgomery, Minn. —D.

LOMA, NEBR.

Ctěná redakce! — Veliké závěje sněhu a podnulové "vedro", — které trvalo zde nepřetržitě po 20 dní, vzalo za své. Teplé větry od jihu a sluneční paprsky vyhnaly teploměr do výše, takže velké závěje sněhu se zmenšovaly, a silnice se proměnily v bystřiny. Kde bylo hodně sněhu, tam ještě silnice byly tvrdší; kde však ho bylo málo, tak bylo dost bláta a bahna, což znemožnilo všelikou jízdu.

Tak si myslím, dříve než silnice zcela rozmrznou, měl bys zajet podívat se do Dwight, co tam dělají tvoji spolubratři dpp. Benedikt a Ondřej. Za sluníčka se asi těžko pojede, a proto až kolem páté hodiny jsem se vydal na cestu. Dostal jsem se tam šťastně, ač jsem také něco zažil. Horší to asi bude na zpáteční cestě. Tak ve Dwight také mají svoje trampoty a svízele. Pošty, kterou jim dováží automobilem ze Seward, nedostali žádné od čtvrtka, a také žádná nemohla být posílána. Poštovní to přirozeně svádí na špatné cesty.

Tak po dvou a půl hodinovém rozhovoru, okolo půl osmé hod., myslím si, cesty už trochu zamrzly, pojedu snadněji zpět do Lomy. Avšak cesty byly ještě horší! Dokud se kola držela ve vyježděných kolejkách, bylo dobře, ale čerstvěji než 15 mil na hodinu se nesmělo jet! Jak jsem ale chtěl rychleji ku předu a přidal jsem trochu gasolineu, už se auto vyšinulo z kolejí, a skoro jsem byl v příkopu. A zase to kouzalo s jedné strany na druhou. A tak jsem si pomyslíl: "tohle je tvoje poslední jízda, počkáš až silnice vyschnou!" Ale ještě jsem nebyl doma. V místech kde byly závěje, mohla projít jen jedna kára, totiž jedním směrem. Ku Brainard jela tři auta za sebou, a potkali jsme se s jednou, která jela proti nám. Co dělat? —

Vystoupím s káry ven. Sotvaže se dotknu silnice, nohy uklouzly a tak, tak, že jsem se zachytil: byl bych ležel v bahně! Naším směrem jely, jak uvedeno, tři auta, a proto ten, proti nám jedoucí, musel couvat půl míle, než byla příležitost se mu vyhnout.

Od Brainard k Lomě, byla cesta nejhorší. Bláto se chytalo na kola, řetězy tomu ještě pomáhaly, ale někdy jsem už myslel, že se kola přestanou točit. Dojel jsem k závějím, a tam bláto opadalo. To byla úleva, a zaradoval jsem se, když jsem se dostal k naší faře. Povidám si: "Holečku, teď budeš sedět doma, až bud' silnice vyschnou, aneb opět zamrznou." Avšak jsem na cestě se navzpomínal sv. Kristofa, patrona cestujících na autech.

V úterý, ve středu a zvláště dnes ve čtvrtek přihnala se taková zima, že aspoň farmáři mohou s vozy ven do městečka. Pro jízdu autem, ani pomyšlení. Cesta je drsná, a gumové ráfy by moc na cestě utrpěly.

Tyto studené dny přišly vhod aspoň těm kolem řeky Platte. — Přebytná voda v řekách volně stékla, když nebyl nový příval z roztálého sněhu. Mnoho nebezpečí se tím odvrátilo. Když se všech stran se voda valí, a k tomu když se led prolomí který zde na mnohých místech je od 18 do 30 palců tlustý, a kde se plujícím ledu pak naskytnou překážky, tam se ledové kry nahromadí, a máte povodeň hotovou! Na štěstí, letos se to očekávalo, a proto u všech mostů jsou na to lidé připraveni. Když je nejhůře, použije se dynamitu k rozbití nakupeného ledu.

V Lomě se povodně nebojíme. Loma jest u srovnání s okolními městečky ve výši 85 stop. Proto, když vlak jede zvláště od již. strany, těžce si oddychuje a jede pomalu, poněvadž musí stoupat do takové výše. Z Lomy je vidět na všechny strany široko, daleko. Na severu je Brainard; na východě Touhy a na jihozápadě Dwight. Městečko Touhy je asi jako naše Loma. Večer jest možno vidět od nás elektrická světla v Brainard i ve Dwight.

Včera byla "Popeleční středa". Ačkoliv cesty nebyly ty nejlepší, přece mnoho farmářů nedbalo na zlou cestu a přišlo do kostelíčka na mši svatou a pro popelec. Zapamatovali si, že slyšeli v neděli při kázání, by v postní době "aspoň jednu hodinku denně obětovali Pánu Bohu, a dle přání Církve sv., prožili dobu svatopostní v duchu kajcnosti, zdržlivosti a v duchu lásky k trpícímu Spasiteli." Je žádoucí život svůj napravit a vypráhlou duši posílniti.

Teď v postní době, máme každou středu a v neděli večer růženec, kázání, litanie a sv. požehnání. V pátek večer je křížová cesta.

A nyní něco z venkovského života farmářů.

V neděli k večeru hnáno bylo stádo dobytka na nádraží. Josef Petržilka st. měl 14 kusů a syn Emil 7 kusů. Pan Weiss mi sdělil, že za 62 vepřů, kteří průměrně váží 230 liber každé, obdržel \$10.25 za 100 liber. Chtěl prý železniční káru o jeden den dříve, ale správa železnice ji nedodala včas. Tím prý přišel o \$42.30. Kdyby byl poslal vepře o pět dní později, tak by byl ztratil k tomu ještě dalších \$91.65. K tomu pravil: "My farmáři jsme hříčkou v rukou velkojatkářů; musíme znát, kdy bychom mohli dostat lepší cenu, o níž bohatí velkojatkáři rozhodují."

Minulý týden přišla mi poštou velká šunka. Do dnes jsem se nedověděl, kdo ji poslal. Přišla právě na moje narozeniny. Zaplat' za dar Pán Bůh! Na svátek sv. Valentina přišlo velké srdce piné čokoládových cukrovínek. Kdo pak to poslal? Potom se říká: "že zadarmo se nic nedostane!"

Podruhé budu muset napsat něco o tom našem městečku Lomě, a o těch zákopnicích starých, kteří zde na začátku zažili zlé časy.

Již končím, aby mi to v redakci pro délku dopisu nevyhodili. Ale na výzvu mnohých přátel: "Čtete Vaše dopisy rádi a velice se nám líbí," toto píši.

S pozdravem na všechny přátele a čtenáře tohoto listu.

Rev. E. J. Sládek.

— — — — —
Čtete a rozšiřujte Č. Ženu!

NASTUZENÍ.

Píše pro "Hlas" Dr. Karel H. Breuer, San Jose, Calif.

Zijeme právě vprostřed zimy. Mnoho lidí si odbylo nastuzení do této doby, ale než nastane teplé jaro, ještě více jich bude trpět nastuzením, neboť k jaru, zvláště pak v březnu, kdy je velmi proměnlivé počasí, budou lidé trpět nastuzením ještě více. — Nastuzení je ta nejrozšířenější nemoc ze všech různých nemocí. Nastuzení způsobí nejvíce ztráty času dělníkům v práci a školním dětem ve škole. Je to také tou nejstarší nemocí, již lidé poznali jako samostatnou nemoc. Snad pro žádnou nemoc nebylo odporováno tolik různých způsobů léčení jako pro nastuzení. —

Ačkoli lékaři pátrali po původu nemoci nastuzení od dávných let, a mnoho teorií bylo podáno o jejím původu a způsobu, jak na tělo účinkuje, přece posud nebyl nalezen pravý organism, který nemoc tuto způsobuje. A že je to jistě nějaký organism, neb více jich, je nepopíratelné z toho důvodu, že je tato nemoc nakažlivou, o čemž se jistě každý již dávno přesvědčil. Když někdo v domě dostane skutečné nastuzení, hodně kašle, kýchá a má horečku, pak jistě to dostanou v krátkém čase i ostatní členové rodiny, v mírnějším nebo v prudším způsobu.

A nastuzení není vždy jenom samostatnou nemocí, která zase přejde jak přišla, ale často je to předchůdce nemocí nebezpečnějších, jako jsou zánět plic, průdušek, pohrudnice, sinusů, chřipka nebo součotiny.

Chronické záněty hrtanu a nosu mají obyčejně svůj původ v pětovaném nastuzení. Nastuzení není jen obyčejný otok slizných blan v nose, nýbrž je to skutečná nakažlivá nemoc. To si má každý uvědomit, tak aby se jí, pokud možno, vyhnul, a když ji jednou dostane, aby se tak choval, aby nenakazil jiných, neb když je nemoc v začátcích a nemocný hodně kašle a kýchá, pak z jeho

krku a nosu téměř prší jemné kapky hlenu, plné bakterií různých druhů, takže je vzduch v jeho blízkosti velmi nebezpečný pro ostatní a tedy má takový nemocný zůstat doma, a má-li horečku, má zůstat v posteli, až horečka přejde a až přestane kašlat a kýchat. Obyčejně dostane jeden od druhého, od kašlání a kýchání, ale také jsou tací lidé, kteří dostanou nastuzení od nějakého zánětu, obyčejně chronického, v jeho vlastní hlavě, jako na př. od chronického zánětu sinusů aneb mandlí atd. Jsou také lidé, kteří se sami třeba dost dobře cítí, majíce třeba jen slabý občasný kašel, anebo zřídka kdy kýchají, ale přece roznášejí nákazu nastuzení a rozšiřují ji kolem sebe. Je to tedy jisté, že nemoc má původ svůj v nějakých organismech, které se udržují v hlenu v nose a v krku, a podle všeho jsou to organismy, které jsou tak malinké, že projdou skrze obyčejný filtr a nejsou pod drobnohledem viditelné, předně poněvadž jsou tuze malinké, a za druhé, že jsou jako čistá voda průhledné. Kdyby se podařilo nalézt způsob, jak je obarvit, tak jako se barví větší organismy, jichž je hlen z kašle nastuzených také plný, pak by je bylo snáze vidět.

Když byla zdokonalena věda bakteriologická tak, že se mohly organismy barvit a připravit v čistých kulturách, každou chvíli byla zpráva ve vědeckých kruzích, že byl nalezen bacillus nastuzení, jen aby to zase bylo popřeno, neb bacillus nevyhovoval pravidlům přijatým bakteriologií. Tak se vystřídalo mnoho organismů jako příčiny nastuzení, ale pravý posud nalezen nebyl. Avšak nastuzení není tou jedinou nemocí, o níž víme, že je nakažlivou, ale jejíž bacillus, jako příčina nemoci, posud nebyl nalezen. Máme jich ještě několik, jako na př. neštovice, osýpky, spalničky, atd., takže věda z nich utvořila zvláštní skupinu, a to skupinu, jejíž virus čili nakažlivina, projde skrze filtr.

Tyto organismy jsou přítomny všude, ve větším neb menším množství, a tedy proč nedostane každý člověk nastuzení, jak přijde chladné počasí? Jednoduše proto, že velká většina lidí získala imunitu, čili přirozený odpor proti této nemoci, a pokud tato imunita trvá, pak nenastudne, a nemoc se nevyvine. Než se může nemoc vyvinout, musí být imunita nějakým způsobem snížena. Teprve pak se může nemoc vyvinouti. Pokud trvá imunita, zničí si tělo samo organismy, jež nemoc způsobují, a teprve když imunita nějakým způsobem je porušena, neb snížena, mohou se organismy rychle rozmnožovati a způsobiti příznaky, jimiž se nemoc jeví. Když nemocný zůstane hned doma a drží se v teple, tělo pomalu samo začne vyvinovat ochranné látky v těle, které pak pomalu zničí bakterie, které nemoc způsobují. Příroda má zvláštní způsoby, jak si pomáhá sama, když je tělo zachváčeno nakažlivou nemocí.

Jedním z takových způsobů je horečka. Dříve se mívало za to, že horečka je velmi zlou věcí a léčení se z většiny konalo za tím cílem, aby se zastavila horečka a teplota nabyla zase přirozené výše. Trvalo to dlouho, než zvíťezili moderní vědci nad starými zvyky, kdy se považovala horečka za velké nebezpečí. Nyní víme, že horečka jest jedním ze způsobů přírody, jak se zbavit infekce. Všecky organismy, jež způsobují nemoci, rostou nejlépe když je teplota těla o něco snížena, při vystavení těla zimě, tedy nastuzení. Ale nemohou snést vyšší teplotu, a jakmile nastane horečka, pak začne tělo vyvozovat ochranné imunizační látky, které brzy zastaví množení se bakterií, a tyto pak brzy vyhynou, kdy pak nastane samočinné snížení horečky, buď náhle, tak zvanou krisí aneb pomalu, a nemocný se uzdraví. — Proto nyní lékaři již nedávají léků na snížení horečky, jenom v případech, kde horečka pře-

stoupila meze bezpečnosti. na př. když je výše než 103 st. Fahr. Pak ovšem je třeba přijít na pomoc přírodě a snažit se přílišnou horečku snížit, ale nikoliv rychle zastavit.

Nejlepší způsob, jak předejít nastuzení je, aby se tělo udržovalo co možná ve zdravém stavu, a aby se každý vyhnul snížení tělesné teploty vystavováním se silné zimě, bez ochranného teplého šatstva a pak, aby si udržoval obydlí co možno v stejné teplotě a sice jen kolem 65 stupňů Fahr. a nikoliv, aby bylo v bytě horko a vzduch suchý. Na kamnech aneb ve vytápěcí peci má být stále nádoba s vodou, aby se tato vypařovala a udržovala vzduch v přirozené výši vlhkosti. Tak se udržuje slizná blána v nose a v dýchacím ústrojí vůbec v přirozeném stavu a tak se uchrání nejlépe před nastuzením. Pak každý má hledět, aby se venku nenamáhal, když je velká zima, neb ledový prudký vítr, neb tak se rychle ochladí slizná blána v dýchacím ústrojí, podráždí se, oteče a nastane katarhální zánět který má za následek, že jemný povlak blány, záležející z jemných poblánicových buněk, se zničí, nastane pak prudší zánět a v bláně takto poškozené se pak usadí jiné organismy, jako na př. organismy hnisavé, a pak nastane prudký zánět, který se může rozšířit snadno do průdušek a plic. Pak, když je někdo od namáhání uhrát a potí se, tu velmi snadno nastydne, když se povrch těla rychle ochladí. Proto, kdo byl takovému stavu vystaven, má hledět se dostat hned domů, vzít si horkou koupel v teplé koupelně, pít horké nápoje, zapotit se a pak si lehnout do teplé vyhřáté postele a pomalu ochladnout a pak si dáti kůži po vrchu dost dlouho třít suchým ručníkem, až je kůže teplá a suchá. Když se toto učiní hned, jak nemocný pozoroval, že byl vystaven náhlému ochladnutí, pak se obvykle předejde nastuzení, a druhý neb třetí den je zase v pořádku. Obvykle je do-

bře také vzít mírný projímací prostředek, jako je na př. cascara aromatic neb hořká sůl.

Když ale se nemoc již vyvinula a nemocný má horečku, kašel a zvláště, když cítí bolení v krku a na prsou, má si vždycky zavolat lékaře, neb je již v nebezpečném stavu, a je třeba řádného zakročení a to může jen lékař správně učiniti, a jest to velmi nebezpečno pokoušet se to pak domácími prostředky anebo patentními medicinami vyléčit.

Jak napravit přesolenou polévku? Dříve než začneme vařit, přečteme kuchařský předpis, pak všechny potraviny odvážíme a připravíme a pak teprve začneme vařit nebo péci. Přesolené pokrmy, at' polévku, zeleninu nebo omáčku, napravíme, vhodíme-li do nich několik kostek z brambor a necháme nějakou dobu povařit. Dovolí-li to chuť jídla, přidáme eventuálně trochu páleného cukru, octa nebo protlaku z rajských jablíček. Také cibule nebo kůrka chleba vtáhne do sebe nepříjemnou chuť. Některé tyto přídavky však při podávání vyjmeme.

Proč je pít vody po ovoci škodlivé? Každým rokem od jara až do podzimu dočteme se o několika úmrtích lidí, kteří se bezprostředně po požití ovoce napili vody. Lidé si obvykle myslí, že

vypitá voda po ovoci způsobí otravu. K nepříjemným následkům (průjmům) nebo dokonce k smrti dochází jiným způsobem. Rozmělněné ovoce v žaludku a střevech začne vlivem vody silně kvasit, čemuž napomáhá vnitřní teplota 37 stupňů C. Při tomto kvašení nabobtná ovoce do značného objemu a zároveň se vyvine množství plynů, které mohou v krajních případech způsobit popraskání střev. Tento proces postupuje poměrně rychle a proto lze jenom doporučit, aby každý, kdo z neopatrnosti se napil po ovoci vody (zvláště po třešních nebo švestkách) vyhledal při prvních známkách nadýmání a bolestí ve střevech lékaře.

U zprostředkovatele sňatků. Kandidát ženitby: "Hlavně mně jde o to, aby byla moje nastávající nevěsta dobrá hospodyně a hlavně spořivá, neboť já spotřebuji pro sebe velmi mnoho!"

Pravá česká povidla

švestková, ananasová, malinová a meruňková.

(Prune, Pineapple, Raspberry and Apricot Jams.)

Máme tyto ve kvartových sklenicích. Tucet sklenic v krabici, která váží 36 liber za \$4.50, bez dovážky.

PRO ČESKÉ HOSPODYNKY NA VENKOVĚ

zasíláme po celých Spoj. Státech za ceny mírné.

Jediná česká firma zasílající povidla a zavařeniny.

Pište si o cenník.

KORÍNEK'S BAKERS' SUPPLY COMPANY,

4830 W. 25th St. Cicero, Illinois
Ryze česká firma.

DAR BOŽÍ — ZDRAVÍ

Pijte před spaním zdravotní

Klášteří Čaj

z Karpatských léčivých rostlin.

Přírodní léčení závratě, vysokého tlaku krve, žaludku, ledvin, měchýře, nespavosti, jater, vyrážek a revmatismu. Vrací zdraví stav těla

Cena \$1.00—6 balíčků \$5.00 vyplacené.

PATRIA TRADING CO.

5132 Broadway

Cleveland, Ohio

300 MŠÍ SVATÝCH ROČNĚ

pro členství za živá i po smrti v Mezinárodním Svazu, ve prospěch Atrie
Jednou pro vždy příspěvek dvacet pět centů (nikdy není vrácen)

Také zemřelí mohou být

ST. PETER CLAVER

3624 127th St.

Nádherný dar pro svatopostní dobu.

Krásná odměna pro rozšiřovatele Hlasu a České Ženy.

Získávat nové odběratele "Hlasu" nebo "České Ženy" není snadné, a proto těm, kteří nám získají nového odběratele "Hlasu" nebo odběratelku "České Ženy", udělíme tuto novou, překrásnou premii. Je to skvost moderní umělecké výroby, na který bude každá česká a katol. domácnost hrda. Není to žádný malý medaillon, nýbrž větší obraz, vyřezávaný v kovu, matričkován zlaté nebo stříbrné do-

vednými rytci v Evropě. Velikost obrazu je 16½ při 9½ palce. — Představuje "Bolestnou Pannu Marii" a "Ejhle Člověk". Každý obraz je ve zvláštním rámu ve spojení, a může se zavěsit nebo postavit na stůl nebo skříň. Stínování obličejů je provedeno ručně.

Je nám možno udělit tuto nádhernou premii za získání pouze jednoho odběratele "Hlasu" nebo jedné odběratelky "České Ženy" a to tím, že jsme spolu

s jinými závody obstarali jich velký počet, v naději, že tím povzbudíme naše ctěné čtenáře a čtenářky ku získání nových odběratelů a odběratelek. Časy se již očividně lepší, a tu doufáme, že možno získat nové odběratele nebo odběratelky pro naše listy.

V úctě,

VYDAVATELSTVO

"Hlasu" a "České Ženy",
1611 South 11th Street,
St. Louis, Mo.